

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 72 (14.163)

Trst, četrtek, 26. marca 1992

60100200
cchi 6 - PP 559
7796-600
PD I
1418
24 maggio 1
81) 533382-535723
481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Milan Kučan na pogovoru s furlanskimi gospodarstveniki

Solidarnost in gospodarska pomoč osnova za integracijo

V integracijskem procesu igrata Slovenija in naša dežela izredno pomembno vlogo mostu in povezovalca med vzhodno in zahodno stvarnostjo

RUDI PAVŠIČ

VIDEM — »Bodočnost evropskega Vzhoda se odloča na Vzhodu. Solidarnost in gospodarska pomoč morata predstavljati osnovo za popolno evropsko integracijo. Le tako bo Vzhodu zagotovljena takšna bodočnost, ki ne bo zahtevala velikih socialnih nemirov in splošno recesijo. V tem kontekstu stoji Slovenija nekje vmes.«

Tako je zbranim furlanskim gospodarstvenikom in politikom sinoči povedal predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan (na sliki) na posvetu, ki ga je v Vidmu pripravila tamkajšnja Zveza industrijcev.

Evropa ostaja še vedno deljena na dva bloka, ki sta nekako posledica povojne železne zavese med Vzhodom in Zahodom. Na Zahodu pa je danes poteza, če bo znal primerno reagirati in ustvariti pogo-

je za takšen harmoničen razvoj evropske stvarnosti, ki ne bo botroval prevelikim razhajanjem na družbenem, kulturnem in gospodarskem področju.

V tem integracijskem procesu, je še povedal Milan Kučan, igrata Slovenija in Furlanija-Juljska krajina oziroma duh skupnosti Alpe Jadran izredno pomembno vlogo mostu in povezovalca med vzhodno in zahodno stvarnostjo.

Na včerajšnjem posvetu so ob predsedniku Kučanu spregovorili še videmski župan Piero Zanfagnini, predsednik deželne vlade Vinicio Turello, ki se je še zlasti spregovoril o problemu cestnih povezav ter s tem v zvezi dejal, da je bilo že ustanovljeno mešano podjetje Adria, predsednik videmske Trgovinske zbornice Gianni Bravo, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Feri Horvat, predsednik videmskih industrijcev Carlo Melzi ter podpredsednik deželne vlade in odbornik za industrijo Ferruccio Saro.

Tržaške gospodarske zbornice v Ljubljani

Gospodarstveniki so za ohranitev avtonomnih računov

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — V okviru sejemске razstave "Svoboda gibanja" je bilo včeraj tudi zanimivo in vsebinsko obsežno zasedanje delegacij slovenske in tržaške trgovinske zbornice. Oba predsednika - Giorgio Tombesi za tržaško in Feri Horvat za slovensko zbornico sta poudarila nekatere skupne dosežke. Horvat se je izrecno zahvalil tržaški zbornici za podporo pri ukinjanju omejitev Evropske skupnosti. Toda takoj sta predsednika obravnavala nekatere pomembna skupna vprašanja.

Predvsem se zbornici zavzemata za ohranitev avtonomnih računov. Dosedaj so bili to širši obmejni aranžmaji, ki pa so se zataknili pri bančnem pretoku, saj je bil v tržaškem primeru na takrat še jugoslovanski strani to bančni zavod odvisen od Beogra-

da. Predsednik Horvat je predlagal, da prevzame posle koprška podružnica Ljubljanske banke. Oba predsednika pa sta bila soglasna, da je potrebno račune ohraniti in po možnosti okrepiti.

Naslednje odprto vprašanje se nanaša na mešane zbornice. Doslej je bila aktivna in pomembna italijansko-jugoslovanska mešana zbornica, katere podružnica je aktivno delovala tudi v Trstu. Seveda je sedanj položaj povsem drugačen z ustanavljanjem novih samostojnih držav.

Dogovorili so se, da bodo zadeve uredili pragmatično in fleksibilno. Slovenija namerava takoj odpreti veleposlaništvo v Rimu, v Milanu pa predstavništvo gospodarske zbornice, v Trstu in Ljubljani pa naj bi odprli informativne dneve, kjer bi lahko podjetja dobila ustrezne informacije.

Pomemben sklop vprašanj se nanaša na promet in še zlasti na tranzitni promet. Seveda pa je ta sklop širši, saj ne zadeva samo Slovenije, temveč tudi prevoz blaga v sosednjo Madžarsko in celoten problem obnavljanja prometa po bivših jugoslovanskih republikah. V ta sklop spada tudi sukcesija italijanske jugoslovanskih pogodb, carinske formalnosti in plačevanje nekaterih taks, ki še spadajo v drugače že zapadle sankcije Evropske skupnosti. Zelo pomembna so jamstva SACE.

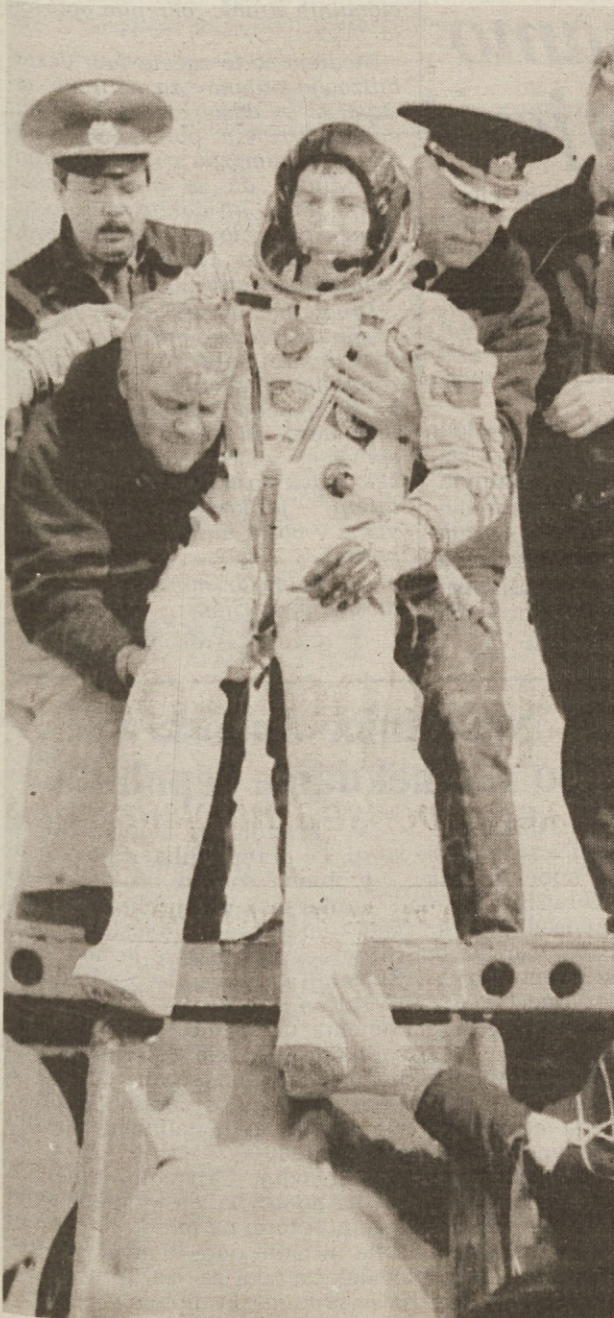
Ob 13. uri je bil na kolektivnem tržaškem paviljonu sejma Alpe-Adria sprejem, katerega so se udeležili številni slovenski in italijanski operaterji, priredil pa ga je italijanski veleposlanik v Ljubljani Fabio Cristiani.

Predsednika tržaške gospodarske zbornice posl. Tombesija je včeraj dopoldne sprejel predsednik predsedstva Milan Kučan in se z njim zadržal v krajšem prirčnem razgovoru, v katerem je bil govor o problemih gospodarskega sodelovanja.

Zlasti druga tema razgovorov o mešanih zbornicah in o zborničnih predstavništvih odpira nekatere polemična vprašanja med Trstom in Furlanijo. Ukinjena je bila namreč uradna delegacija jugoslovanske gospodarske zbornice v Trstu, ki pa je bila vedno dejanski odraz predvsem slovenskih gospodarskih interesov. Videmčani so takoj sprožili pobudo, da se tak urad odpre v Vidmu. Seveda ne gre samo za nekaj formalnega, temveč za splošno ozračje Trsta, ki je še vedno dokaj zaprto mesto in ki ni bilo sposobno, kljub nekaterim prizadevanjem gospodarske zbornice in operaterjev, premestiti psihološke in druge prepreke. Direktno o tem na uradnem uvodnem delu včerajšnjih razgovorov na najvišji ravni med obema zbornicama ni bilo ničesar rečeno, vendar je iz konteksta ta problematika še kako prisotna. Gre pač za že prislovično "zaprtoost" Trsta kot neke "citadelle", ki zato ni sposobna prevzeti nazivne vloge, ki bi jo zaradi geopolitičnega položaja in novih evropskih odnosov lahko imel.

V zemeljsko orbito je poletel kot sovjetski, vrnil pa se je kot ruski kozmonavt

Sergej Krikaliov srečno na Zemlji konec dolge desetmesečne odisejade

MOSKVA — Včeraj se je v stepi 57 kilometrov od kazahstanskega Ārkaluka končala desetmesečna odisejada nekdanjega sovjetskega in sedanjega ruskega kozmonavta Sergeja Krikaliova. V novo politično stvarnost se je vrnil tudi Aleksandr Volkov, ki je od lanskega oktobra s Krikaliovom delil podobno usodo na vesoljski postaji Mir. Z njima se je na Zemljo vrnil Nemec Klaus Dietrich Flade, za katerega je Bonn plačal težke denarje in po trditvah nekaterih v bistvu omogočil srečni povratek obema »vesoljskima brodolomcema«.

Take trditve so nedvomno pretirane, saj sta na vesoljski postaji mir ostala kozmonavta Viktorenko in Aleksandr Kaleri, tako da o »brodolomu«
ne bi smeli govoriti. Nedvomno pa ni bilo predvideno, da bo Krikaliov ostal na postaji Mir kar 313 dni, zapleti v nekdanji SZ in njen razpad so podaljšali njegovo in Volkovo prisotnost v zemeljski orbiti. Prav ta nenačrtovanost pa je baje botrovala dejstvu, da Krikaliov pre-

cej hudo občuti predolgo bivanje v breztežnostnem stanju. Hrbtenica se mu je podaljšala za skoraj deset centimetrov, njegove kosti so do skrajnosti krhke, tako da se le s težavo premika (na sliki AP), spremenile pa so se mu tudi poteze na obrazu.

Z dolgo in požrtvovalno rehabilitacijo bodo brčkone vse to odpravili. Malo pa je verjetno, da bi to rehabilitacijo opravili v Gradežu, kot so to včeraj zatrjevali nekateri, ker mu je Gradež ponudil gostoljubje.

Oba nekdanja sovjetska kozmonavta se bosta brčkone še težje privadila novi politični stvarnosti. Iz Bajkonurja sta odletela kot sovjetska državljana, včeraj pa sta se vrnili kot ruska državljana in celo na tujem, kazahstanskem ozemlju. Nekdanja vlesila je med njunim bivanjem v orbiti razpadla, njuna partijska knjižica pa nima več nobene praktične veljave. Še najhuje pa je dejstvo, da njuna nekdanja dostojna plača »vesoljskih herojev«
zadostuje le za borno preživetje.

Deželni svet
končno odobril
zakon o izrednih
pobudah in posegih
za splošni razvoj
tržaškega Krasa

NA 5. STRANI

Vlada včeraj obravnavala tudi zakona o pomoči Furlaniji Juljski krajini

RIM — Ministrski svet se je včeraj v zvezi z zakonom, ki zadevata gospodarski razvoj Furlanije Juljske krajine (gre za zakona št. 19 iz leta 1991 in 212 iz leta 1992), odločil za koordinacijo, s tem v zvezi pa je sprejel sklep, s katerim postajajo izvršna določila o sodelovanju z obmejnimi državami.

Oba zakona govorita o sodelovanju z vzhodnoevropskimi državami. Koč je povedal podtajnik ministrskega sveta Cristofori, je vlada včeraj na zahtevo predsednika dežele Emilija Romagna v zakon vključila tudi obalne pokrajine Ferrara, Ravenna, Rimini in Forli.

Cristofori je tudi povedal, da je vlada poverila odboru Cipet, da skupaj z zainteresiranimi deželami pripravi in odobri dokument o infrastrukturah mednarodnega pomena, ki med drugim zadevajo prevoze, industrijske in finančne sisteme, raziskovanje, storitve in zaščito okolja.

Kabinet Lojzeta Peterleta je spričo neenotnosti nasprotnikov vedno bolj trden Skupina strank predlagala kar dva mandatarja za sestavo nove vlade

LJUBLJANA — Okrnjena skupina strank, ki so v minulih dneh sodelovale na srečanjih sredinske koalicije je vložila konstruktivno nezaupnico sedanji slovenski vladi in kot svojega mandatarja predlagala Igorja Bavčarja. V tej skupini so Demokratska stranka, Zeleni Slovenije, Socialni demokrati, socialisti in klub neodvisnih poslancev, ni pa Slovenske ljudske stranke in Liberalno demokratske stranke. Liberalno demokratska stranka je, očitno nezadovoljna s takšno potezo skupine sredinskih strank, včeraj tudi predlagala svojega kandidata in sicer predsednika stranke dr. Janeza Drnovška. Predsednik skupščine Republike Slovenije dr. France Bučar je že obvestil poslance vseh treh zborov o pobudah za novo konstruktivno nezaupnico vladi.

Liberalni demokrati so se za objavo mandatarstva dr. Janeza Drnovška odločili potem, ko so s presenečenjem zvedeli, da so se minule dni v ožji skupini, brez njih, sestajali predstavniki socialdemokratov, zelenih, demokratov in socialistov in se včeraj dogovorili, da bo njihov skupni kandidat za novega predsednika

vlade Igor Bavčar, predsednik Demokratske stranke in sedanji minister za notranje zadeve. Zadnji skupni sestanek koalicije sredinskih strank, na katerem so sodelovali tudi liberalni demokrati in Omanova Slovenska ljudska stranka je bil v ponedeljek, ko so ugotovili precejšnje razlike med posameznimi strankami, za katere so nekateri menili, da jih bo tudi v nadaljnjih dogovarjanjih težko preseči. Naslednji sestanek vseh strank naj bi bil danes (v četrtek), na njem naj bi vsklajevali stališča in šele potem iskali skupnega kandidata za mandatarja. Z včerajšnjim ločenim predlaganjem mandatarjev s strani štirih sredinskih strank in skupine neodvisnih poslancev ter Liberalno-demokratske stranke pa je očitno postal ta sestanek brezpredmeten. Igor Bavčar je sicer na včerajšnji tiskovni konferenci izjavil, da pričakuje za svoje mandatarstvo tudi podporo Liberalno-demokratske stranke in drugih. Vendar pa je šef poslanskega kluba Liberalno demokratske stranke Jožef Školč takšno željo po vsem, kar se je zgodilo, ocenil za neumestno in dejal, da bo njegova stranka vztrajala pri pod-

pori svojemu mandatarju dr. Janezu Drnovšku in ne misli odstopati od njegove kandidature. Školč meni, da je bilo »prehitevanje« s kandidato Igorja Bavčarja nepremišljeno in da LDS zavrača vsako odgovornost za morebitno neizvolitev Bavčarja. Prav tako meni, da je problematična logika, po kateri bi morali zaradi nekakšnega »protipeterletovstva« vsi glasovati za Bavčarja.

Predsednik vlade Lojze Peterle je, kakor je dejal, najnovejšo »norenje« okoli mandatarja ocenil »kot nepotrebno stvar«, ki škodi interesom Slovenije. Pohvalil je tudi svojo staro tezo, da je vlada toliko bolj trdna koliko več je mandatarjev. V naslednjih dneh lahko pričakujemo velike aktivnosti vseh strank pri iskanju in ustvarjanju novih koalicijskih povezav, ker glede na sedanji razpored sil v slovenskem parlamentu ne moreta niti Bavčar niti Drnovšek računati na zadostno število glasov, da bi zrušili Peterleta. Sicer pa se lahko zgodi, da bo »zmagovalec« spet Peterle, v kar je Peterle, vsaj sodeč po njegovih današnjih izjavah, trdno prepričan.

Deset tisoč bosanskih krogov

V Sarajevu pričakujejo, da bo Evropska skupnost 6. aprila priznala Bosno in Hercegovino. Politični predstavniki Srbov se nočejo sprijazniti z rezultatom referendumu, ki je pokazal, da hoče živeti večina državljanov Bosne in Hercegovine v samostojni in neodvisni državi. Nekateri domnevajo, da jih bo poskušal ustaviti Slobodan Milošević. Na podoben način je zavrnil Milana Babića iz Knina.

Zdaj Bosni in Hercegovini grozi vojna. Dve poti vodita v pekel: nadaljevanje sedanjih spopadov v nekaterih mestih in vaseh je prva pot. V vseh smereh iz Sarajeva - poka. Kdor se prebije čez barikado, ki so jo postavili Muslimani, bo kmalu naletel na oviro za katero stojijo oboroženi Hrvati. Na tretjem okupu čepijo zamaskirane srbske straže. Če ne bi bilo tragično - bi bilo komično.

Medtem pa je stekel železniški promet med Hrvaško in BiH.

Nekdanja jugoslovanska amrada je živčna. Nima boljšega izhoda - razen da se kot srbska vojska umakne v Srbijo. Toda tudi potem bi ostala BiH interesno območje Srbije in Hrvaške.

Dogovor treh največjih (nacionalnih) strank o kantonalizaciji Bosne in Hercegovine je čedalje bolj podoben načrtu za razkosanje BiH. V zgodovino neumnosti bo šla razlaga srbskega nacionalnega liderja Karadžića, ki je dejal, da bi morale tri nacionalne stranke na prozornem papirju narisati vsaka svojo različno mejo. Potem bi položili en načrt na drugega (torej nekakšen palimpsest). Ponekod se meje seveda ne bi prekrivale. O teh območjih bi se morale zato nacionalne stranke pogajati.

Zanimivo je, da je zasebno Karadžić dober psihiater. Mogoče so bedaki res zidali v oblakih gradove, v katere so natlačili norce - psihiatri pa pobirajo vstopnino.

V železarski Zenici bodo zato priredili mladi ljudje protestni shod. Pričakujejo, da se ga bo udeležilo 10.000 protestnikov. Vsak udeleženec bo okoli sebe narisal krog s kredo. Na ta način bodo protestirali zoper nacionalno kantonalizacijo BiH.

Nekateri v BiH napovedujejo, da se bo zaradi absurdnih politik nacionalnih strank - okrepila opozicija.

Medtem se je začela tudi destabilizacija organov za notranje zadeve, ki so doslej delovali še kar enotno. Visokim policijskim uradnikom posamezne politične stranke očitajo, da so prali nemške marke, ki so jih dobili iz Zagreba. Menda gre celo za tiste marke, ki so bile sprva namenjene za obrambo Vukovarja.

Druga pot, ki pelje v vojno: v Bosni in Hercegovini se po tekočem traku vrstijo stavke - učitelji, zdravniki, medicinske sestre, dijaki. Kdaj bodo pobesneli železarji in rudarji, ki živijo bedno - se sprašujejo mnogi? Če se bodo na čelo stavk postavili nacionalni voditelji - je krvava državljanska vojna v Bosni in Hercegovini neizbežna.

Ali pa bo to samo nova priložnost za opozicijo?

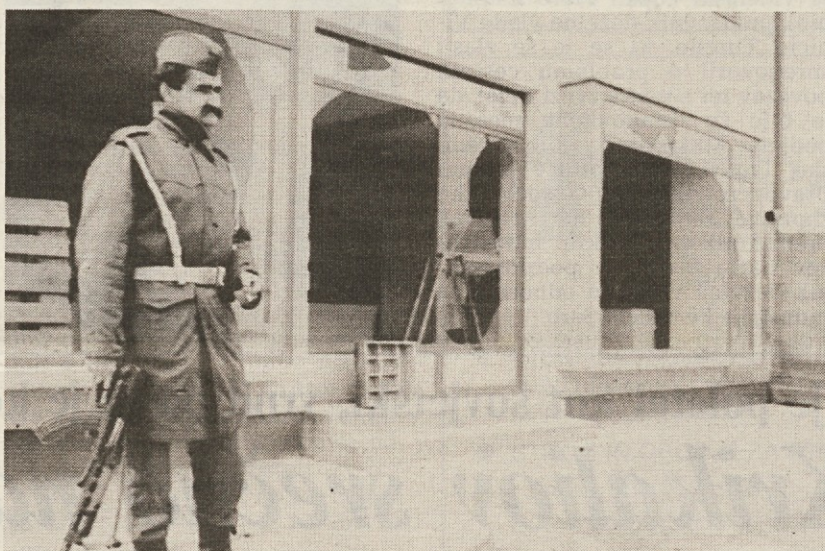
MILAN MEDEN

Danes prispejo prve enote modrih čelad V BiH se iz ure v uro stopnjuje napetost

BEOGRAD — Prve enote modrih čelad bodo danes prispele v nekdanjo Jugoslavijo. V Sarajevo bo tako prispelo prvih 80 švedskih vojakov, ki se bodo pridružili oficirski predhodnici. Prav v bosansko-hercegovskem glavnem mestu nestrno pričakujejo te enote, saj se položaj iz ure v uro slabša. V Bosanskem Brodu so včeraj srbski rezervisti in četniki ob podpori tankov ponovno poskusili zavzeti mesto, ki ga branijo hrvaško-muslimanski teritorialci. Iz Sarajeva so v Bosanski Brod odpotovali evropski opazovalci, da bi ob podpori krajevnih in osrednjih bosansko-hercegovskih politikov izposlovali premirje. Nič bolje ni na fronti pri Neumu, kjer srbska zvezna vojska prav tako poskuša zasesti ta edini bosansko-hercegovski dostop do morja. Oba primera zgovorno dokazujeta, da je

bil od Srbov vsiljeni model kantonalizacije BiH le navaden blef, saj po evropskem predlogu kantonalizacije bi bila tako Bosanski Brod kot Neum hrvaška kantona. Srbi nikjer ne pristajajo na manjšinski položaj, tako da je tudi bosansko-hercegovska HDZ spoznala, da se je zmotila, ko je kljub nasprotovanju muslimanske SDA podprla etnično kantonalizacijo BiH. Navsezadnje bi dobršen del Hrvatov ostal izven hrvaških kantonov, tako da sedaj predlaga etnično-gospodarski koncept kantonalizacije.

Na hrvaških kriznih območjih pa je bilo včeraj v primerjavi s torkom precej bolj mirno. Poziv generala Nambiarja, poveljnika mirovnih sil Unprofor, je po vsem sodeč zalegel, saj je včeraj prišlo le do običajnih kršitev premirja in ne do pravih spopadov kot v zadnjih treh dneh.

Straža JA pred poslopjem v Mirkovcih, kjer so se častniki OZN za las rešili 120-milimetrske hrvaške granate (Telefoto AP)

Libija izigrala Arabsko ligo

KAIRO — Libijski voditelj Gadafi je zmešal štrene arabski diplomaciji, ki se je trudila, da bi preprečila nadaljnjo zaostroitev spora z Varnostnim svetom OZN. Tajnik Arabske lige Meguid se je iz Tripolisa vrnil praznih rok. Libija mu ni izročila obeh osumlencev za atentat na letalo Pan Am, ker bo prej počakala na razsodbo haaškega razsodišča. Razprava v Haagu se začne danes, trajala pa bi lahko nekaj let. Ob tem je povsem razumljivo, da bodo ZDA, Francija in Velika Britanija zahtevale, da Varnostni svet OZN sprejme sankcije proti Libiji. Arabska liga ima sedaj vezane roke, saj je jasno, da je bila izigrana. Še več, Libija je morebitno izročitev obeh osumlencev med ramadamskim postom ocenila »kot kletev in žalitev islama«. Za Arabsko ligo je to že višek, tako da bo Libijo bržkone prepustila njeni usodi.

Ugrabljeno dekle se je samo rešilo iz rok svojih ječarjev

ORISTANO — V nekaj več kot 36 urah se je razpletla ugrabitev 17-letne dijakinje Floriane Bifulco, hčerke lastnika več trgovin s čevlji iz Oristana. Ugrabili so jo v ponedeljek zvečer ob 20. uri, ko se je s treninga odbojke vračala proti domu. Včeraj približno ob 9. uri zjutraj pa se je Floriana sama osvobodila, ko je ugotovila, da je v neki zapuščen gozdarski hiši v kraju San Quiricio di Tiria približno 15 km od Oristana povsem sama. Rešila se je vezi in pobegnila. Na cesti je srečala nekega kmeta, ki jo je odpeljal na svojo kmetijo, od koder je telefonirala domačim, ti pa so obvestili policijo in karabinjerje.

Florianin oče je takoj odšel po hčerko, ki so jo nato odpeljali v krajevno karabinjersko kasarno, istočasno pa se je začela akcija policije in karabinjerjev. Ti so priprli

šest oseb, za katere preverjajo alibije. Florian Bifulco je včeraj povedala, da sta jo v ponedeljek napadla dva moška, jo zvezala in ji na glavo poveznila kapuco. Nato sta jo stlačila v avtomobilski prtljajnik in odpeljala neznano kam. Povedala je še, da sta ji ugrabitelja govorila, naj bo mirna in da bodo za njeno izpustitev zahtevali tri milijarde lir.

Preiskovalci poudarjajo, da je uspešen zaključek v veliki meri njihova zasluga, saj so v preiskavi že prišli do nekaj sumljivih oseb, stalen »pritisik« pa naj bi ugrabitelje prisilil, da so dekle končno pustili povsem samo. Zaradi tega je tudi predsednik vlade Andreotti čestital notranjemu ministru Scottiju »za briljantno akcijo, ki je privedla do dekletove osvoboditve.«

Izbruh ribiške vojne med sosedama

LJUBLJANA — Odpravnik poslov Republike Slovenije Andrej Žlebnik bo danes dopoldne predal ministrstvu za zunanje zadeve Republike Hrvaške Memorandum slovenskega zunanjega ministrstva, v katerem posebno pozornost posveča napovedani prepovedi ribolova slovenskim ribičem v hrvaškem morju.

Minister za pomorstvo Republike Hrvaške Davorin Rudolf je 18. marca letos v Ljubljani povedal, da bo Republika Hrvaška 1. aprila letos slovenskim ribičem prepovedala ribolov v hrvaškem morju, če do takrat med državama ne bo sklenjen sporazum o ribolovu, piše v memorandumu.

Republika Hrvaška ima pravico, da odloča o ribolovu v svojih ozemelskih vodah. Vendar je treba upoštevati dolgoletni ribolov ribičev iz Slovenije v ozemelskih vodah Republike Hrvaške, od katerega so tudi ekstenčno odvisni, in rešitve iskati sporazumno, ne pa z enostranskimi dejanji.

V bivši SFRJ ozemelske vode na Jadranu niso pripadale posameznim republikam. Ribolov je bil dovoljen vsem ribičem, ne glede na republiško pripadnost.

Slovenska ribiška flota je v morju ob slovenski obali nalovila le 10% rib in drugih morskih živali, pretežni del pa v morju, ki danes spada pod ozemelske vode Republike Hrvaške, nekaj pa tudi izven nje-ga.

V današnjih hrvaških ozemelskih vodah so slovenski ribiči letno ulovili tri tisoč ton plave in tisoč ton bele ribe, od ribiške dejavnosti pa živi v Sloveniji skupno 4000 ljudi in pomeni za obalno območje eno od ključnih gospodarskih dejavnosti.

Z osamosvojitvijo Slovenije in Hrvaške so slovenski ribiči postali odvisni od ribolova v morju druge države. Med pristojnimi ministrstvi obeh držav je bilo dogovorjeno, da se glede ribolova začasno uporab-

lja stara ureditev, dokler se v skladu z mednarodno prakso v tovrstnih primerih to ne bi uredilo s posebnim dvostranskim mednarodnim sporazumom.

Po prenehanju vojne na ozemlju Republike Hrvaške, med katero je Slovenija dajala zatočišče in oskrbo tisočom hrvaških beguncem, je bilo mogoče začeti urejati medsebojne odnose z mednarodnimi sporazumi.

Pri tem je bila posebna pozornost namenjena tudi sporazumni ureditvi vprašanja ribolova. V 13. členu sporazuma o gospodarskem sodelovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško, podpisanem 6. februarja 1992, je določeno, da bosta državi s posebnim sporazumom uredili odnose na področju ribolova. Kasneje so se sestali izvedenci obeh držav in se dogovorili, da bo predlog sporazuma pripravila slovenska stran in ga predložila Hrvaški.

Naslednice Jugoslavije so vse nekdanje republike

LJUBLJANA — V Slovenijo bi moral priti že prej, a tega nisem storil, saj ta republika ni povzročala nobenih težav - problemi so bili drugje, je na včerajšnji tiskovni konferenci v Ljubljani izjavil predsedujoči mirovne konference o Jugoslaviji lord Peter Carrington. Britanski diplomat se je mudil na kratkem obisku v Sloveniji na povabilo predsednika Predsedstva Milana Kučana, sestal pa se je tudi s predsednikom parlamenta dr. Francetom Bučarjem, ministrskim predsednikom Lojzetom Peterletom in s člani skupščinske komisije za mednarodne odnose. Z vsemi se je pogovarjal predvsem o vprašanjih pravnega nasledstva Jugoslavije in nadaljnjem razvoju mirovne konference v Bruslju.

O nasledstvu bivše države je Carrington dejal, da je Badinterjeva komisija ugotovila, da je Jugoslavija v procesu razdruževanja in torej ne moreta biti njeni edini naslednici Srbija in Črna gora, temveč vse republike. Kot je povedal, bo zdaj za vsa vprašanja v zvezi s tem odgovoren protugalski diplomat Francisco Dobale. (NIA)

Zdravko Tomac, Ivica Račan in Ciril Ribičič na srečanju v Kopru Slovenci in Hrvati potrebujejo evropske standarde sodelovanja

KOPER — Obalna organizacija Stranke demokratične prenove je pripravila te dni v Kopru dve pomembni srečanja: pogovor podpredsednika hrvaške vlade dr. Zdravka Tomca s krajevnimi gospodarstveniki in srečanje s predsednikom SDP Slovenije in SDP Hrvaške dr. Cirilom Ribičičem ter Ivico Račanom. Koprsko srečanje sodi v zunanjepolitično aktivnost SDP, ki v sosednji državi vidi pomembnega partnerja, s katerim gre ohraniti dobre stare vezi in utrditi nove prijateljske odnose.

Novi časi in razmere, zlasti slovensko-hrvaška meja, so med državama in še posebej med ljudmi ob novi ločnici ustvarili vrsto gospodarskih in tudi povsem človeških problemov. Na obeh strankah, ki želita postati sodobni evropski levici, je zato pritisk na vladi v Ljubljani in Zagrebu, da bi bilo vsakodnevnih zapletov čim manj. Tako dr. Ribičič s sklepom, da je mednarodno priznanje Slovenije in Hrvaške in vzpostavitev diplomatskih odnosov med obema pre-

malo. Zakaj državi odlašata z imenovanjem veleposlanikov?

Prvak hrvaške SDP Ivica Račan se je zaustavil pri potrebi demokratičnega pritiska z lokalne ravni na centralno oblast in na dejstvo, da je mogoče mejo odpraviti le s predpogojem, da uveljavita sosedni evropske standarde medsebojnega spoštovanja in sodelovanja.

Nadvse konkretni so bili obalni gospodarstveniki, ki so podpredsednika hrvaške vlade opozorili na številna odprta vprašanja. Miran Turk (Intereuropa) je omenil nujnost sklenitve sporazuma na področju prometa in storitev - državi sta imeli v bivši Jugoslaviji 70-odstotni delež; Aurelio Juri (koprski župan) je predlagal, da bi z uvajanjem novega režima o ribištvu, napovedanega za 1. april, počakali do sprejema hrvaškega zakona; Mitja Logar (turistično gospodarstvo) je spregovoril o ureditvi prostega prehoda za navtične turiste, da bi takse ne plačevali dvakrat; Tomaž Može (medobčinska gospodarska zbornica)

pa je omenil nujnost hitrejšega urejanja problemov, ki izhajajo iz nasledstva mednarodnih sporazumov z Italijo.

Dr. Tomac je na podobna vprašanja odgovarjal tudi novinarjem na tiskovni konferenci. Osnovno vodilo, skupno vsem odgovorom, je po podpredsednikovih besedah naslednje: vsaka od držav je zainteresirana za določen problem, določeno vprašanje; Hrvaška na primer za kopni koridor proti Italiji in Avstriji, Slovenija za ribolov in zaokrožen piranski zaliv. Vse bo treba reševati z določeno mero strpnosti in tolerance, utrditi najprej skupna načela in šele zatem zakonodajo - okrog 200 sporazumov. Dobri volji ene strani bo sledil enak odgovor druge: če bo prevladala slovenska koncepcija strogih odnosov med državama, bo enako trd hrvaški odgovor!

V soboto se bodo predstavniki SDP sešli z Unijo Italijanov, zvečer pa bo v portoroškem Avditoriju še javna tribuna.

MIRJAM MUŽENIČ

Ob predstavitvi kandidatov v Benečiji Deželno vodstvo SSK pri Zvezi Slovencev

ČEDAD — Slovenska skupnost je svoje kandidate in volilni program predstavila minuli teden v Benečiji. Na sedežu Kulturnega društva Ivana Trinka v Čedadu so se deželni tajnik Ivo Jevnikar in ostali predstavniki stranke srečali tudi z zastopstvom Zveze Slovencev videmske pokrajine. Nova zakonodajna doba, je poudaril Ivo Jevnikar, bo velikega pomena za bodočnost države in tudi za Slovence. Vrsta institucionalnih reform bo zahtevala tudi od naše skupnosti prizadevanje, da se izglasuje tak zaščitni zakon, ki bi odgovarjal potrebam in pričakovanju manjšine. Ker bo verjetno prišlo tudi do volilne reforme, je upati, da bodo vladne stranke uslišale zahtevo po neposrednem slovenskem zastopstvu tudi v samem parlamentu.

Jevnikar je na predstavitvi omenil predlog, ki ga je dala SSK, o skupnih slovenskih kandidatih, »ki je zaradi nasprotovanja nekaterih slovenskih komponent v italijanskih strankah padel na nerodovita tla. Kljub temu pa je pomembno, da se je s tem v zvezi začel skupen razgovor in prav bi bilo, da bi Slovenci predstavili skupen osnutek zaščitnega zakona«.

O zaveznitvu v kartelu Federalizem so predstavniki SSK izrazili možnost, da bi v vsedržavnem merilu dosegli 300.000 glasov, kar bi odpiralo celo možnost slovenskega zastopstva v parlamentu.

Tako Ivo Jevnikar kot Mirko Špaccapan sta na vprašanje novinarjev objasnila razloge, zaradi katerih niso ustvarili zaveznitva s Krščansko demokracijo, saj bi to pomenilo načelno se odredi lastni samostojnosti.

Predstavniki Zveze Slovencev videmske pokrajine so zastopstvu SSK omenili razloge, ki so botrovali sestavi takšnega organizma, ki povezuje veliko večino Beneških Slovencev. S tem v zvezi so opozorili na hude pritiske, ki jih beneški narod še danes mora prenašati, in zadnji vandalski dogodki so le ponoven dokaz protislovenske gonje.

Predstavniki SSK so izrazili solidarnost Benečanom zaradi desničarskih in šovinističnih ustrahovanj ter čestitali Zvezi, ki je s svojim načinom dela znala biti predhodnica v združevanju Slovencev, ne glede na njihovo nazorsko pripadnost.

RUDI PAVŠIČ

Ob nastopu vsedržavnega tajnika SKP Sergia Garavinija v Vidmu

Spetič posvaril pred nevarnostjo avtoritarne preobrata v državi

VIDEM — Te dni je nastopil v Vidmu tajnik Stranke komunistične prenove Sergio Garavini. Somišljenikom, ki so napolnili dvorano Ajace, sta spregovorila tudi nosilec liste Stojan Spetič in pokrajinski tajnik Andrian. Garavini je pojasnil predvsem jasno izbiro SKP za opozicijo in enotnost levice na strani delavcev in šibkejših slojev prebivalstva. Kritiziral je »referendumsko fronto«, ki po njegovem odpira vrata drugi republiki in avtoritarnim posegom. Prepoved "Samarcande" je Garavini primerjal cenzuri, kateri so podvržene pobude njegove stranke v občinah.

Glavni kandidat v poslansko zbornico Stojan Spetič je poudaril, da se mora naša dežela odpreti demokratičnim tokovom evropske integracije, zato mora poraziti »sirote hladne vojne« in nahujskane gladiatorje, ki po Benečiji uničujejo slovenske napise, v Trstu pa se zaganjajo proti papeževi maši. Spetič je podčrtal pomen nedavno odobre-

nega zakona o mejnih območjih, vendar je pozval napredne sile k budnosti, da bi se z njim ne koristili zgolj pustolovci, ki iščejo na vzhodu samo ceno delovno silo. Zakon mora prispevati k temu, da se v srednji Evropi ustvari skupen gospodarski prostor.

Vendar je potrebno spremeniti tudi siceršnje vzdušje in uveljaviti spoštovanje jezikovnih in kulturnih različnosti. Zato je osvojitev norm o zaščiti Slovencev in okvirnega zakona o jezikovnih skupnostih pogoj nadaljnjega razvoja naših krajev.

Spetič je bil s tem v zvezi kritičen do ostalih velikih strank, ki so dopustile, da je okvirni zakon o jezikovnih skupnostih propadel v senatu tik pred končnim glasovanjem. Med temi strankami — je dodal — je žal bila tudi DSL, ki je dala prednost zakonu o barvnih glasovnicah; v resnici pa je popustila pritisku novih nacionalistov, ki so se znenada pojavili tudi v reformistični levici, je zaključil Spetič svoj poseg.

Jutri popoldne v Vidmu

Santoro bo govoril o Samarcandi

VIDEM — Popularne in za marsikoga sporne oddaje "Samarcanda" drevi ne bo. Zato pa se bosta časnikar Michele Santoro, ki jo vodi, in direktor TG3 Alessandro Curzi jutri udeležila manifestacije v dvorani Aiace v Vidmu, kamor ju je povabil novinar Luciano Ceschia - kandidat DSL za poslansko zbornico in tudi sam sodelavec TG3.

Prireditve se bo začela ob 15. uri, naslovili so jo "Naj govori Samarcanda", njen namen pa je podpreti odgovorne za oddajo, ki jo je generalni direktor RAI Pasquarelli začasno ukinil. Ceschia je označil to kot hud udarec pluralizmu in svobodi obveščanja.

Kandidatka Zelenih smejočega se sonca

Miriam Calderari: Drugačnost bogati

Miriam Calderari je nosilka kandidatne liste Zelenih smejočega sonca za poslansko zbornico v okrožju Gorica-Videm-Pordenon-Belluno. Šolnica iz Pušje vasi je bila v tej občini deset let odbornica za popotresno obnovo. »Tam se je začel velik kulturni boj. Po potresu je bila nevarnost, da izginemo, v resnici pa smo zmagali,« zatrjuje in se ji kar zaiskrijo oči, ko spregovori o svojem poklicu, o vlogi šole pri spodbujanju k poznavanju drugih, k utrjevanju furlanske biti. Fizično drobna, pa zastavlja vse svoje energije v stvari, v katere globoko veruje.

Katere so glavne točke, na katerih sloni volilna kampanja Zelenih smejočega se sonca?

V prvi vrsti je to problem okolja, ki so ga italijanski politiki v zadnjih časih vse preveč zanemarili. Okolje pomeni odnos med zdravjem in onesnaževanjem, pomeni izrabo resursov: nobeno odlagališče ne bo nikdar rešilo problema odstranjevanja odpadkov, če ne bomo skušali spremeniti, preobrniti tega vprašanja z boljšim izkoriščanjem resursov. Za nas je bistvenega pomena problem oddajanja ustreznih del v zakup, kajti nekaj negativnega vidimo tudi v tem. Glede institucionalnih reform pa zahtevamo, da se prizna deželam večja oblast.

Koliko vam pomagajo šolniške izkušnje?

Gre za temeljno pomoč, kajti izkustva so bila in so izredna. Dovolila so mi razumeti, kakšno vrednost ima to, kar smo.

Kako ocenjujete položaj Nadiških dolin, slovenske manjšine?

Vidim jo blizu Furlanov. Jaz gledam naokoli vselej kot šolnica: zelo važno je namreč vprašanje spoznavanja. S pomočjo didaktičnih ravnateljstev bi lahko spravili v stik naše šole. Otroci morajo razumeti, da so nekaj korakov vstran razlike, od katerih se lahko veliko naučijo. Zavračanje drugih nastaja samo zaradi tega, ker ni vzajemnega spoznavanja.

Kaj bi ukrenila kot prvo, ko bi bila izvoljena za parlamentarko?

Brez dvoma to, da bi v Rimu govorila furlansko. MICHELE OBIT

V novi italijanski gimnaziji v Portorožu že stekel pouk

PORTOROŽ — Blizu dijaškega doma so delavci SGP Koper po načrtih arhitekta Zdravka Leskovića že pred časom dogradili novo poslopje naravoslovne gimnazije z italijanskim učnim jezikom z uradnim imenom Liceo Scientifico Antonio Sema. V novih šolskih prostorih že približno dva tedna tudi teče pouk za 61 učencev treh obalnih občin, nekaj pa se jih vozi tudi iz Bujske. Vrednost naložbe je znašala 1. februarja 59,5 milijona tolarjev, ki jih je v celoti zagotovil republiški proračun na osnovi zakona o zavodih, sprejetega jeseni 1991. Ta je določil, da investicije v srednje šole v celoti pokrije republiški proračun. Republika je denar dala vnaprej (pred

sprejetjem zakona) že februarja 1991. Piranska občina pa je poskrbela za ureditev in komunalno opremljenost zemljišča. Nova srednja šola v Portorožu je res tako lepa, da so pripadniki manjšine upravičeno lahko ponosni nanjo. Ima 960 kv. m površine, pet specializiranih učilnic (najbolj pomembni so na popolnoma opremljeno učilnico z računalniki), trim kabinet, knjižnico, čajno kuhinjo, skupne prostore, prostore za učitelje, zbornico, ravnateljsko pisarno, sanitarije idr. Ravnateljica Daniela Paliaga-Jankovič pravi, da se je vsem odvalil kamen od srca, ko so se preselili iz neprimernih piranskih prostorov. Približno 60 mili-

jonov lir (4,2 milijona tolarjev) je za nakup opreme podarila tržaška Ljudska univerza in italijanski sindikat upokoencev CGIL. Zdaj potrebujejo še dobra 2 milijona tolarjev za ureditev igrišča (in parkirišča) pred šolo, ki pa so jih že predvideli v republiškem proračunu. Učenci za zdaj uporabljajo telovadnico bližnje pomorske in prometne šole. Vsi, zaposleni in učenci, se veselijo velikega prostora (še ne povsem urejenega), ki so ga pridobili na podstrešju potem, ko so spremenili prvotne načrte in štirikapno streho preoblikovali v dvokapno. Uradno bodo šolo odprli v začetku maja.

BORIS ŠULIGOJ

Izletniki PD navdušeni nad Šri Lanko in Maldivi

Tradicionalni izlet Primorskega dnevnika v organizaciji potovalne agencije Aurora, ki je omogočil tisočim naših ljudi ogled dobrega dela Evrope, Amerik, Afrike, Azije in Avstralije, nas je tokrat, februarja, popeljal na Šri Lanko in Maldivi. Na letališču v glavnem mestu Šri Lanke (bivšega Ceylona, ki je bil do leta 1948 pod britansko posestjo) nas je pričakal mladi vodič Krišna Kumar, ki so ga naši izletniki prekrstili kar v Andreja in je še kar dobro obvladal italijanščino. Spremljal nas je v najbolj sugestivne kraje 65.000 kvadratnih metrov velikega in s 16 milijoni ljudi poseljenega »bliščečega otoka«, kot so mu rekli Bramini, ali »slučajnega in zelo prijetnega odkritja«, kakor se glasi po naše staroperzijski »serendib«.

Kumar nam je veliko povedal o šrilanški zgodovini in kulturi (angleško govori na otoku le meščanski srednji sloj Singalcev, jezik sinhala govori 70 odstotkov prebivalcev, vsi drugi pa govorijo tamil). Medtem ko smo poslušali, kako je tod šolanje obvezno za vse, kako na univerzi ne plačujejo nobenih taks in kako so vsi delavci zavarovani — nismo pa zvedeli za življenjski standard, ki je pač takšen, kakršen

je lahko v podrazvitem svetu, smo med vožnjo z avtobusom srečevali španske jezdece: ponosni Tamilci se, kot znano, še zmerom borijo za svobodo. Večina proizvodnje je v tujih rokah, je pojasnil Kumar, tako služi angleški kapital s šrilanškim čajem, kakavom, kavčukom, grafitom, železno rudo, cementnim laporjem, cirkonijem, diamanti. Iz trgovsko-industrijskega luškega središča Colombo (700.000 duš) smo se podali v nekdanjo prestolnico Kandy (80.000) z nebrom arhitektonskih spomenikov in budističnih svetišč (Budovega zoba pa nismo zasledili...), kjer so nam priredili tudi lep folklorni večer. Kandy je bil med drugo svetovno vojno glavni štab admirala lodra Mountbattna. V prekrasnem botaničnem vrstu smo videli tudi drevo, ki ga je vsadil pokojni maršal Tito. Marsikateri izletnik je zatem jahal slona, ta ali on mož je ženi kupil dragulj, med sprehodom po sicer zaprti tržnici pa je bilo treba hudo paziti na torbe in fotoaparate, da nas ne bi kdo »olajšal«. Potem smo odšli v Pellonaruro (ceylonsko prestolnico v 11. stoletju), kjer je neki malce bolj zajeten izletnik kupil naravno shuj-

ševalno zdravilo, a je potem spoznal, da je to čisto navadna limonada rozé... Na dan slovenske kulture smo obiskali prvo ceylonsko prestolnico Amuradhapuri, zgrajeno 500 let p. n. š., bogato z razvalinami palač in s templji.

Po vrnitvi v Colombo in kolobocijah zaradi izbrisa letalskih letov nas je Egon Kraus vrgel s postelje, da smo po divji vožnji z avtobusom lahko pravočasno prispeli na letališče in odleteli proti Maldivom ali, kakor jih označil neko med nami, »nebeškemu raju«. Tam smo prebili čudovite štiri dni počitka na otoku Kuramathi, kjer je voda čista in kristalna kot naše domače žganje, na obali in okoli bungalovov, v katerih smo bili nastanjeni, pa koralni pesek, kokosove palme in drugo razkošno eksotično rastlinje. Tu smo se kopali, odhajali na izlete z ladjo s steklenim dnom, ribarili, raziskovali koralne grebene...

Škoda le, da je tako malo trajalo.

MARIO MAGAJNA

Na sliki (Foto Magajna) izletniki pred templjem na Šri Lanki.

Fonda ob priliki Kučanovega obiska v Furlaniji

»Videm res nudi več priložnosti kot Trst«

»V Vidmu se je predsednik Slovenije Kučan srečal s predstavniki deželne vlade in furlanskega gospodarstva. Tržaški vodilni može so bili seveda odsotni! Sicer pa, ali si lahko sploh zamišljamo razgovor med Kučanom in Agnellijem, Camberjem ali Sardos Albertinijem? Morda bi pa ga lahko naši bodoči parlamentarci prosili, naj posreduje pri papežu, da ne bi v Trstu govoril slovensko«. To se je včeraj ob priliki Kučanovega obiska v Vidmu vprašal slovenski kandidat DSL za poslansko zbornico Pavel Fonda, ki je očitno imel v mislih tudi obljubo, da bo Camber po volitvah postal podtajnik v novi vladi. Po njegovem postaja vsekakor Trst vedno bolj mesto zamujenih priložnosti, kot priča dejstvo, da se Kučan in slovenski gospodarstveniki pogovarjajo s furlanskimi in ne s tržaškimi sogovorniki.

Na vprašanje skupnega slovenskega kandidata se je na volilnem zborovanju SSK na Colu vrnil kandidat za senat na listi Federalizem Drago Legiša, ki je ožigosal slovenske socialiste in tudi bivše komuniste, »ki so zavrnili predlog SSK o enotnem in nadstrankarskem kandidatu«. Slovenska manjšina je po mnenju Legiša izgubila še eno priložnost, da se pred javnostjo predstavi enotno, »to je toliko huje, ker sta obe krovni organizaciji SKGZ in SSO podprli tak enoten nastop«. Legiša je govoril tudi na volilnem srečanju na Colu, nocoj pa bo lista Federalizem predstavila svoj volilni program v občinski knjižnici v Saležu z začetkom ob 20. uri. Glavno poročilo bo imel pokrajinski podtajnik SSK Peter Močnik, ki kandidira za poslansko zbornico.

Danes ob 18. uri bo na sedežu SKP v Ul. Tarabocchia 3 javna skupščina Komunistične prenovne na temo »Kakšna republika?«, ki jo bo uvedla slovenska kandidatka za senat Jelka Gerbčeva. Pokrajinski tajnik SKP Giorgio Canciani pa je izrazil popolno nasprotovanje ukinitvi znane in priljubljene televizijske oddaje Samarcanda.

V hotelu Savoia se bo danes ob 18. uri predstavila javnosti novoustanovljena socialistična »komponenta Craxi«, ki združuje vse najvidnejše predstavnike tržaške PSI, iz izjemo Segheneja, ki je ustanovil krajevno strujo zunanjega ministra De Michelisa. Demokratična zveza-DSL vabi v petek v dvorano Paradiso na predvolilni večer z glasbo in družabnostjo. Začetek ob 21. uri, ob 23. uri pa napovedujejo nastop novinarja RAI Micheleja Santora, voditelja ukinjene televizijske oddaje Samarcanda. V petek bo volilni avtodom Occhettove stranke obiskal Križ, kjer bo ob 18. uri pred spomenikompadlim politično zborovanje.

Fašisti pa zaostrujejo kampanjo proti napovedanemu papeževemu posegu v slovenščini med verskim obredom na Trgu Unità in napovedujejo v nedeljo shod proti »bilingvizmu tržaške Cerkve«. Proti tej provokativni pobudi MSI je včeraj nastopil načelnik kandidatne liste KD Sergio Coloni, ki pa se boji, da bi izgubil glasove na desni, zato je včeraj izdal tiskovno noto, v kateri podčrtuje, da je KD vedno zagovarjala zaščitni osnutek ministra Maccanica. Ta osnutek, ki ga bodo demokratizirani zagovarjali tudi v prihodnji zakonodajni dobi, ne uvaja nobenih oblik dvojezičnosti.

»Boj proti bilingvizmu se ne vodi s tem, da se napada neko versko manifestacijo, ki predvideva pozdrav tudi v slovenščini, dodaja še Coloni, ki je vsekakor precej zaskrbljen nad nekaterimi stališči, ki jih je v zvezi z manjšinsko zaščito pred nedavnim zavzel zunanji minister Gianni De Michelis. Predstavnik KD navaja ministrov stališče o manjšinski zaščiti po vzoru Južne Tirolske, »ki predstavlja nevaren predlog, proti kateremu se je treba boriti, če hočemo ohraniti italijanstvo Trsta«. Tudi Coloni, ki je nekoč veljal za odprtejšega med tukajšnjimi voditelji KD, torej mežika nacionalizmom, ki so med to volilno kampanjo zelo glasni.

Pogovor s kandidatko Zelene liste za senat Nadjo Filipčičevo Zeleni se zavzemajo za nove odnose med večino in slovensko manjšino

Novinarka Nadja Filipčič je kandidatka Zelene liste smeječega se sonca v drugem senatnem okrožju naše pokrajine, ki obsega vse okoliške občine in večji del tržaškega predmestja. Filipčičeva, ki je novinka v političnem življenju, smo najprej vprašali, kako in s kakšnimi motivacijami je pravzaprav sprejela kandidacijo za tradicionalno listo zelenega gibanja.

Nadja Filipčič

Kandidacijo za zelene sem sprejela v zavesti, da je za ustavitve procesa uničevanja okolja ena od osrednjih in neodločljivih nalog naše generacije. Dovolj je, da pomislimo na ozonsko luknjo, na kisli dež, ki je denimo v Sloveniji nepopravljivo uničil že polovico gozdov. Tako lahko ugotovimo, da smo pred krizo, ki zajema vsa živa bitja, ves sistem, v katerem živimo, in vse narode, male in velike. Zeleni so mi nadalje blizu, ker niso vpleteni v spletkarske igre strank, so za tako politiko, ki naj bo v korist vsega prebivalstva in ne le v interesu ozke skupine ljudi. To so dokazali tudi z bojem proti cementiranju Krasi, kjer so obrambo ravnovesja med človekom in naravo povezali tudi s potrebo po večji politični prozornosti.

Kakšne so temeljne smernice volilnega programa Zelene liste?

Predvsem tri: zaščita zdravja, čista politika in novi odnosi med večino in manjšino. V zvezi z zaščito našega zdravja, ki ga ogroža onesnaženost zraka, voda in zemlje, je stanje že očitno tudi v

našem mestu. Dovolj je, da si ogledamo nesnago, ki se nabira na naših avtomobilih in lahko spoznamo, kaj vdihujemo. O posledicah lahko govorijo predvsem zdravniki. Kot dobro vemo, pa velja v medicini pravilo, da je veliko bolj uspešno preprečevanje bolezni kot njihovo zdravljenje. Vendar ne gre le za fizično zdravje: v današnjem sistemu je človek tudi duševno okrnjen, misli »iz druge roke«, njegovo delo postaja le strošek, ki ga je treba čim bolj zmanjšati. Zato ko zeleni govorijo o okolju, mislijo tudi in predvsem na vsesplošno izboljšanje kakovosti življenja, v katero sodijo tudi drugačna politika in avtentičen dialog med Slovenci in Italijani.

Bi nam lahko nekoliko boljše obrazložila to stališče?

Glede današnje ravni odnosov med večino in manjšino, v glavnem govorimo o sožitju le z retoričnim naglasom, ne moremo biti zadovoljni, saj je zanjo značilna predvsem ločenost, znotraj katere lahko vsak nemoteno goji svoj vrtniček. Zaščitni zakon mora biti čim prej izglasovan, toda zavedajmo se, da sam ne bo ustvaril nove kulture sožitja.

Kakšno je glede tega temeljno izhodišče zelenih?

Temeljno izhodišče zelenih je, da obe skupnosti, predvsem pa politiki, priznajo večkulturnost in večjezičnost kot dejstvo, kot pozitivno zgodovinsko in kulturno izročilo in kot obvezo za demokratično oblikovanje medskupinskih odnosov. Takšna konstruktivna politika in kultura dialoga predpostavlja humanizacijo politike same in javnega mnenja, načelno priznavanje enakopravnosti in enakovrednosti obeh jezikov in kultur. Koncept večkulturnosti ne zanika materinščine in jezikovne ter kulturne tradicije, iz katerih izhaja posameznik, nasprotno, gradi na temeljih prvotnega jezika in odprtosti v svet.

Kako ocenjuješ potek te volilne kampanje?

Osebo se mi zdi volilna kampanja skupej najslabših aspektov politike. Upira se mi nacionalistično ščuvanje, upira pa se mi sploh to posiljevanje človeka, to bombardiranje s sporočili, ki največkrat izgubijo vrednost drugi dan po volilnih rezultatih. Ljudem bi svetovala, naj volijo na osnovi dela, ki ga je določena stranka ali skupina opravila v času rednega političnega upravljanja. S.T.

Danes se bo mudil v Trstu svetovno znani ekonomist prof. Franco Modigliani

Na povabilo krajevne Trgovinske zbornice se bo danes mudil v Trstu svetovno znani ekonomist, nobelovec prof. Franco Modigliani. Pri organizaciji pobude sodelujejo tudi Dežela Furlanije-Juljska krajina, Tržaška hranilnica (CRT) in pokrajinsko Združenje industrijcev, za tehnično plat obiska pa skrbi Triste Impresa.

Predsednik Trgovinske zbornice Giorgio Tombesi je ob tem pomembnem dogodku izjavil, da tako gostov mednarodni prestiž kot izredno aktualna in pomembna tema, ki jo je prof. Modigliani izbral za svoj javni nastop, predstavljata še eno veliko priložnost za poglobitev razprave o preminentnih in prioritarnih temah za gospodarstvo v naši pokrajini.

Prof. Modigliani bo ves današnji dan posvetil vrsti srečanj, ki se bodo začela z obiskom pri predsedniku deželnega odbora Turellu v palači na Trgu Unità, nadaljevala s pogovori z izbrano skupino podjetnikov različnih podjetniških vej na Trgovinski zbornici, zaključila pa s javnim predavanjem oziroma lekcijo o »perspektivah Italije in EGS do Maastrichtu in o obvezah za kooperacijo z evropskim vzhodom«. Predavanje bo ob 18. uri na Pomorski postaji.

Naj dodamo, da bo prof. Modigliani iz Trsta odpotoval v Ljubljano, kjer bo - na povabilo Ljubljanske banke - jutri ob 11. uri v okrogli dvorani Cankarjevega doma predaval o ekonomski politiki v malem tržnem gospodarstvu.

Konvencija med EAPT in Državnimi železnicami

Tržaško pristanišče še bolj »železniško«

Omejitev stroškov in povečanje proizvodnosti po novih kriterijih izračunavanja, ki temeljijo na dejanskem in ne več na vnaprej določenem obsegu prometa, sta glavni točki konvencije o izvajanju operacij v prostih točkah tržaškega pristanišča, ki sta jo včeraj podpisala predsednik Avtonomne ustanove za tržaško pristanišče (EAPT) Paolo Fusaroli in direktor tukajšnjega okrožja Državnih železnic Carmelo Lo Vecchio. Konvencija, ki bo začela veljati 1. julija, bo v veljavi za štiri leta, po izteku pa jo bo moč podaljšati še za nadaljnje štirilete.

Poleg urejevanja normalnih odnosov med Pristaniško ustanovo in Državnimi železnicami, ki izhajajo iz potreb železniškega prometa, si konvencija zastavlja za enega glavnih ciljev tudi povečanje železniškega prevoza blaga, ki prihaja ali je namenjeno tržaškemu zaledju. Pri tem bo v največji meri izkoriščana možnost tako imenovanega intermodalnega prevoza, še zlasti za potrebe srednjeevropskih držav, kjer železniški transport dosega kar 85 odstotkov vsega prevoza, medtem ko v Italiji pripada enako visok odstotek prevozu po cesti.

Tržaško pristanišče, ki uresniči letno kar 50 tisoč vagonov prometa po železnici, je vsekakor najbolj »železniško« pristanišče v Italiji. Ta primat izvira iz tradicionalnega srednjeevropskega značaja tukajšnjih transportnih struktur, ki se bodo v bližnji prihodnosti še okrepile. Še pred pred koncem leta bo namreč nared projekt za razširitev železniških predorov na krožni progi okoli mesta.

Tudi v uradih KZ bodo popisovali reje koz in ovac

Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo pripravlja popis podjetij na področju ovčereje in kozjejeje, s katerim naj bi dobili natančno sliko tega sektorja v Italiji in uresničili vsedrjavni anagraf ovac in koz. Na njegovi osnovi bo namreč Italija imela možnost, da si pribori večje finančne prispevke Evropske gospodarske skupnosti v korist tega sektorja.

Popis bo zajel vse tiste rejce, ki imajo vsaj deset glav tovrstne živine, tudi če gre za ovce in koze skupaj. Ti rejci so vabljeni, da se pred iztekom meseca zglasijo v uradih Kmečke zveze, Ul. Cicero 8/b, in sicer med 8. in 14. uro. Tam bodo zadolženemu popisovalcu posredovali naslednje podatke: anagrafske podatke, davčno številko IVA, skupno površino kmetijskega podjetja, seznam strojev in naprav, vrsto živine, ki jo redijo, in podatke o proizvodnji mleka in mesa.

V Saležu je niz srečanj za predšolske otroke organiziralo KD Rdeča zvezda v sodelovanju z ZSKD

V »pravljlični« delavnici kraljuje domišljija

Majhni otroci so zelo ljubki, pristni in iskreni. Če se v določeni družbi ali okolju dobro počutijo, se sproščeno vključijo v dogajanje in sodelujejo z vsem svojim radoživim nabojem navdušenosti.

Takšen občutek in prijeten vtis smo imeli ob obisku »Delavnice ur pravljic«, otroškega poučno-igralnega programa za najmlajše, ki poteka ob ponedeljkih v občinski knjižnici v Saležu na pobudo kulturnega društva Rdeča zvezda in pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev. Niz ustvarjalnih sestankov za učence prvega in drugega razreda osnovne šole se je že končal, sedaj pa se izteka cikel devetih uric pravljic za malčke, ki obiskujejo otroški vrtec. Skupina šteje 10 otrok in malčkom iz zgošnje občine sta se pridružila tudi mala udeleženca s Proseka oziroma Kontovela. Ta srečanja širijo krog poznanstev, predvsem pa vcepljajo otrokom koristne delovne navade ob primernem pedagoškem pristopu, ki ga zelo nazorno in doživeto udeležata animatorki Darija Gruden in Darija Samar.

Ura pravljic mine kot bi trenil. Najprej otroci prisluhnejo kratkim pravljicam in jih komentirajo. Da so bolj sproščeni, ne sedijo na stolčkih ob mizah, temveč posedajo kar na tla. Po tem »ogrevanju« je v toplem ozračju pravljničnega otroškega sveta bila na vrsti dinamična igrice, katere protagonistka je bila strupena mušnica, ki lovi užitne gobice.

Otroci so ves čas doživeto plesali (kot priča fotografija Davorina Križmančiča), prepevali in se vidno zabavali, saj so iz nasmejanih obrazov kar žarele vedre oči. Zatem je animatorka Darija prebrala pravljico o miški, ki so jo otroci nato pri mizi po lastni domišljiji narisali na papir in pobirali z voščenkami oziroma flomastri. Miške so nato sestrigli in jih pritrdili na papirnat barčico, da je lahko zaplula proti oceanu...

Tako se je urica pravljic iztekla, pred slovesom pa si je vsak otrok sposodil otroško knjižnico in jo odnesel domov, da mu jo prebere mamica ali starejši bratec oziroma sestra. Tako malčki bogatijo poznavanje otroške literature in morda bodo radi zahajali v knjižnico tudi kot odrasli, da sežejo po lepi knjigi, reviji ali časopisu. B.S.

Deželni svet odobril zakonski osnutek za ohranitev in nadaljnji razvoj Krasa

Po večmesečni razpravi je deželni svet včeraj z večino glasov odobril zakon o Krasu. Na teh straneh smo že večkrat pisali o njegovi vsebini in pomenu, kot tudi o odporih, ki so prihajali in prihajajo s strani tistih, ki ne želijo, da bi se temu predelu dodelili finančni prispevki za njegov nadaljnji obstoj in razvoj, za razvoj tradicionalnih dejavnosti na njem in pa človeka, ki na njem živi in ga ohranja. Zakonski osnutek je bil odobren z glasovi večinske koalicije in Furlanskega gibanja, medtem ko so se DSL, MSI in zeleni vzdržali, Lista za Trst pa je glasovala proti.

Včerašnja obravnava zakona se je zaključila z replikama poročevalca Brezigarja in pristojnega odbornika Carboneja. Predstavnik SSK je v svojem posegu najprej odgovoril svetovalcu Gambassiniju (LpT), ki je zakon za Kras z »najglobljo ljubeznijo« do te zemlje in ljudi, ki na njem živijo, označil kot naravnost škandalozen. Svetovalec SSK je seveda zavrnil take trditve in poudaril, da gre sploh za prvi zakon, ki organsko obravnava probleme Krasa. Ne gre za specifični zakon, je dodal, ampak za zakon splošnega interesa, ki ga bo Dežela lahko upravljala v bodoče za svoje nadaljnje posege. Govoril je o znanstvenih strukturah, ki so nekako ustvarile neskladje v krasnem okolju in dodal, da je bilo pač potrebno zagotoviti njihove potrebe. Obžaloval in obsojal je, da je bil v komisiji osnutek predmet napada s strani MSI in LpT, katerim je kratkoma odgovoril, da ti stranki gojita svoje uspehe na nazadnjaških in lažnih trditvah predvsem takrat, ko govorijo o plačilu »odkupnine« manjšini, seveda slovenski. Pri tem je še dodal, da smo bili priče v okviru celotne razprave o tem vprašanju omejevalnim stališ-

čem tržaškega župana in predsednika Pokrajine. Na vsak način pa je Brezigar še dodal, da gre vseeno za dober zakon, ki ga je sicer možno še izboljšati. Njegov poseg je ob koncu skušal prekiniti deželni tajnik KD Longo, ki ga je »pozval« naj govori v imenu večine, svetovalec Brezigar pa je jedrnatno odgovoril, da govori v imenu komisije in dodal, da zakon pač odraža smernice večine.

Odbornik Carbone je ugotavljal, kako je žal težko govoriti o teh problemih in dodal, da konflikt, ki se je odprl, ni zadeval ciljev, ki si jih je zakon zastavil, ampak dilemo, kdo pač mora upravljati posege na Krasu. Zavrnil je Gambassinijeve trditve in dodal, da zakon predstavlja nekaj novega, ker ti problemi terjajo odgovore splošnega značaja. Sicer pa je na kratko pribil, da je ob koncu le prevladala resnica: so ljudje, ki delajo za dosego koristnih ciljev, drugi pa v nasprotno smer. Podčrtal je tudi pozitivnost finančnih prispevkov za realnost, kjer živijo tako Slovenci, kot Italijani. Gre pač za posege, ki po njegovem pospešujejo oblike integracije. Tudi na zelene je Carbone vrnil vrsto kritik, ker hočejo zakonu dati ideološki predznak, ki ga nikakor nima.

Po obravnavi številnih amandmajev (bili so skoraj vsi zavrnjeni, razen tistih, ki jih je predložil deželni odbor) so bile na vrsti še glasovale izjave, v katerih so stranke v bistvu ponovile svoja stališča o ukrepu. Svetovalec zelenih Wehrenfennig je izjavil, da je v zakonu več nejasnih stvari, svetovalec Budin (DSL) pa ugotovil, da ukrep prinaša določeno nezadovoljstvo med kraško prebivalstvo in dodal, da je Dežela v bistvu spremenila svoje obveze, ki jih je sprejela glede tega vprašanja.

Do tega pa ni prišlo, zaradi česar so podobni ukrepi nesprejemljivi. Eno se obljublja, drugo pa se dela, je ob koncu dodal Budin, ki je večini očital, da ni znala ali hotela iz obširne razprave izluščiti številne pozitivne plati tega problema. Zato je napovedal, da se bo vzdržal. Svetovalec Vattovani (KD) pa je bil mnenja, da je bilo z zakonom doseženo najširše ravnovesje in da je morala Dežela spoštovati podpisani sporazum v soglasju z Občinami in Pokrajino.

Tudi svetovalec Tersar (PSI) je v obrazložitvi svojega pozitivnega glasu podčrtal važnost tega ravnovesja in pikro dodal, da so z zakonom nezadovoljni le stalni nezadovoljenci. Svetovalec Poli je utemeljil, zakaj je DSL v komisiji glasovala za ta zakon, včeraj pa se je vzdržala. To zato, ker je bil v skupščini spremljen smisel prvega člena obravnavanega zakona. Ob tem je še dodal, da PSI in KD znova privilegirala nacionalistične in protislovenske zahteve, kar je po njegovem prava nagrada desnici.

Na kritike je odgovoril tudi poročevalec Brezigar (SSK), ki je med drugim jasno povedal, da se ne čuti ne ponižanega, še manj pa frustriranega. S tem zakonom bo za posege na Krasu namenjenih 23 milijard lir. Poleg tega pa je tudi zelo pozitivno, da je Dežela prvič priznala Kraško gorsko skupnost za posege v kmetijstvu in pogodovanju. Važno pa je vsekakor, da bodo pri vseh teh ukrepih upoštevali tudi mnenja vseh občinskih uprav in ne samo tržaške, ki je doslej resnici na ljubo pokazala zelo malo ali nič zanimanja za realne potrebe kraškega teritorija.

A. S.

Okrogla miza pod Montebellom Trst v funkciji tehnološkega posredovanja

Vzhodnoevropske države ostajajo za italijanske podjetnike »območja tveganja«, pa čeprav rekonstrukcija tamkajšnjih ekonomij ni samo nujna, temveč tudi vse bolj povezana z razvojnimi perspektivami samih zahodnih držav. To je glavna ugotovitev z včerašnje okrogle mize o »vlogi Trsta in Furlanije-Juljske krajine pri rekonstrukciji gospodarstva v vzhodnih državah«, ki sta jo priredila Tržaška sejemska ustanova in Job Creation Italiana. Obe ustanovi sta tudi pobudnici prvega velikega komercialnega sejma za tehnološki transfer proti evropskemu vzhodu, salona »4T 92«, ki bo od 12. do 15. novembra letos prav v našem mestu.

Pomembna vloga, ki jo bosta morala odigrati Trst in vsa naša dežela - je bilo rečeno na okrogli mizi - zastavlja kot neodložljivo obvezo izvajanje zakona za obmejna območja in ostalih spodbujevalnih normativov, na nacionalni ravni pa revizijo politike kreditiranja in zavarovanja podjetij, še zlasti malih in srednjevelikih, ki jih zanima investirati v bivših članicah pakta SEV.

V včerašnji razpravi so med drugim sodelovali predsednik Tržaške sejemске ustanove Gianni Marchio in poverjeni upravitelj družbe Job Creation Italiana Paolo Redivo.

Danes na Opčinah otvoritev razstave ob 20-letnici TPPZ

Danes ob 18. uri bodo v Prosvetnem domu na Opčinah odprli razstavo namenjeno 20-letni dejavnosti Tržaškega partizanskega zbora P. Tomažič, pa tudi 45-letnemu neprekinjenemu glasbenemu delovanju njegovega dirigenta Oskarja Kjudra.

Otvoritev razstave so organizatorji povezali s kulturnim programom, zato da bi prireditve bila še bolj svečana. V programu bo kot solist-violinist nastopil sam jubilat Oskar Kjuder, na sporedu pa bodo še solistične pevske točke in recitacije.

Otvoritev razstave bo uvod v nedeljski koncert zbora, ki bo ob 17. uri v športno-kulturnem centru v Zgoniku in bo primeren zaključek proslavljanja 20-letnega uspešnega delovanja zbora doma in po svetu, kot tudi proslavljanja njegovega dirigenta, ki je glasbi in petju, predvsem pa mednarodni borbeni pesmi posvetil 45 let svojega življenja. (nl)

Nadaljuje se niz srečanj KD Vodnik Spoznavajmo Dolino

Jutri zvečer se v društvenih prostorih KD Valentin Vodnik nadaljuje niz srečanj, ki ga je dolinsko društvo posvetilo spoznavanju domače vasi in njenih značilnosti. Prejšnji petek sta v društvu nastopila biologinja Damijana Ota in agronom Vitjan Sancin. Prvo srečanje iz tega niza je bilo posvečeno obravnavi Doline in njene bližnje okolice iz zemljepisno-naravoslovnega ter gospodarskega zornega kota. Na vabilo se je odzvalo kar zadovoljivo število vaščanov, ki so lahko prisluhnili izčrpnim razlagi, opremljeni s predvajanjem diapozitivov, o podnebni značilnosti breškega območja, o sestavi tal in torej tudi rastlinskih in živalskih vrstah, ki v tem naravnem prostoru najdejo prave življenjske pogoje. Po naravoslovnih sledila še gospodarska obravnava Doline: Vitjan Sancin je s posebnim ozirom tudi na preteklost analiziral značilnosti vseh dejavnikov, ki so prav na tem območju nekoč in danes omogočili določene gospodarske dejavnosti. Posebej je spregovoril o »klasičnih« panogah, kot sta vinogradništvo in oljkarstvo, ki v zadnjih časih, po daljšem premoru, spet prihaja v ospredje pozornosti.

Jutrišnji večer bo Dolino obravnaval pod drobnogledom arheologije in zgodovinskih dogodkov. Gosta KD Valentin Vodnik bosta Stanko Flego in Vojko Kocjančič. Flego je prav gotovo dobro znan avtor številnih raziskav arheološke preteklosti Brega in sploh območja današnje dolinske občine. Vojko Kocjančič pa se je v vaško preteklostjo ukvarjal že ob izdaji brošure ob stoletnici društva, iz lastnega zanimanja pa je marsikdaj tudi segel po starih zapisih, dragocenih uradnih dokumentih, na katerih je Dolina še posebno bogata. Tudi jutrišnje srečanje v KD Valentin Vodnik, z začetkom ob 20.30, bo torej dobra priložnost tako za domačine kot za ostale, da spoznajo svojo bližnjo okolico. Predvsem je to lahko priložnost, da iz na novo pridobljenih podatkov še bolj cenimo okolje, ki je del našega vsakdana. Po »teoretskem delu« bo v nedeljo, 5. aprila, na vrsti še daljši vodeni sprehod po Dolini in njeni okolici. (dam)

V TK Galeriji danes otvoritev razstave ilustracij za otroke

Danes ob 17.30 bo v Galeriji TK otvoritev nove in manj običajne razstave. Posvečena je namreč otroškim ilustracijam, to je nenavadnim, presenetljivim slikam, ki dajejo knjigam za najmlajše svojevrstne čar.

Svoja dela bosta tokrat predstavili tržaški ilustratorji Jasna Merku in Megi Pepeu. Obe sta že znani mlajšim in starejšim bralcem, saj sta opremili veliko različnih knjig za otroke.

Razstava spada v niz prireditev z naslovom *Druga stran*, ki sta ga pripravila združenje *Lupusinfabula* in tržaški Center za mladinsko književnost A. Alberti v sodelovanju z Galerijo TK. Niz poleg razstave predvideva še likovno delavnico za otroke, ki bo v torek, 31. marca, ob 10. uri v TK galeriji. Vodili jo bosta seveda Jasna Merku in Megi Pepeu, sodelovali bodo učenci 5. razreda osnovnih šol od Sv. Jakoba in s Katinare. Isti dan, toda popoldne ob 18.30, bo v Gregorčičevi dvorani tudi okrogla miza o deželnih založniških pobudah za otroke. (bov)

Spodbuden uspeh znane tržaške družbe Fincantieri

Družba Fincantieri iz grupe IRI in njen oddelek za dizelske motorje sta te dni prejela veliko priznanje na drugi strani Atlantika. V Savannahu v Združenih državah Amerike so namreč slovesno splovili minolovko MHC 52, namenjeno ameriški mornarici, ki jo je izdelala družba Internarine, pri tehnološko zelo zahtevnem delovnem naročilu pa je kot rečeno sodeloval oddelek za dizelske motorje družbe Fincantieri.

Bojno plovilo je opremljeno s petimi sonoriziranimi skupinami, ki uporabljajo osemcilindrske motorje Isotta Fraschini, znamke, ki jo je pred nekaj leti odkupila družba Fincantieri. Uspeh tega motorja je toliko večji, ker je prišel po strogi mednarodni selekciji.

† 25. t.m. nas je zapustil naš dragi

Danilo Bandi

Žalostno vest sporočajo žena Amalia, mati Zora, sin Miran z ženo Nadio, vnukinji Samuela in Marialisa, brat Bernardo in sestra Xenia z družinami.

Pogreb bo v soboto, 28. t.m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v boljunsko cerkev.

Boljunec, 26. marca 1992

Ob smrti dragega očeta izreka iskreno sožalje Miranu in družini

tamburaški ansambel
KD F. Prešeren iz Boljuna.

Ob smrti očeta Danila sočustvuje ta z Miranom in družino

Klub ARCI in zveza borcev
Boljunec.

Ob prerani izgubi dragega moža in brata Stanka izrekajo prizadeti družini ter sorodnikom globoko sožalje

Alex in Sergij Požar
z družinama.

Na Krasu odkrili tihotapce orožja

Nabrežinski karabinjerji so na Krasu odkrili skupino ljudi, ki je tihotapila orožje med Italijo, Slovenijo in Hrvaško. Vest je prodrla v javnost iz neuradnih virov, tako da je vsaj včeraj nismo uspeli uradno preveriti, ne pri karabinjerjih, ki molčijo in ne na sodišču, kjer smo le izvedeli, da se z zadevo ukvarja sodnik Gullotta. Karabinjerji naj bi aretirali nekaj mlajših domačinov iz Repna, Šempolaja in Mavinj, nekateri od teh naj bi v preteklosti že imeli opravka s pravico.

Kaže, da gre za dokaj dobro razporejeno mrežo tihotapcev, ki so jim preiskovalci stali že precej časa za petami. Karabinjerji naj bi v akciji zaplenili tudi večjo količino orožja, vsa afera pa, kot kaže, nima političnega ozadja, saj naj bi tihotapci stremeli le po dobrem in hitrem zaslužku. Gotovo pa je, da so imeli pajdaše v Sloveniji in še zlasti

na Hrvaškem. Vojno stanje na območju nekdanje Jugoslavije je v zadnjih mesecih močno spodbudilo trgovino z orožjem, ki je tudi v naših krajih doživela pravi razcvet. Sile javnega reda so zaostrile nadzor posebno na

mejnih prehodih, kar je obrodilo že nekaj uspehov.

V prejšnjih dneh so finančni stražniki pri Fernetičih odkrili v nekem avtomobilu vojni material in orožje ter aretirali francoska državljana, sicer po narod-

nosti Hrvata. Možakarja sta se kvalificirala kot nekdanja pripadnika francoske tuje legije, ki sta se vračala s Hrvaške, kjer sta se borila proti srbski vojski. Orožje naj bi obdržala kot spomin na vojno viхро, sta dejala finančnim stražnikom, ki pa jima niso verjeli in so ju pospremili v Coroneo.

Na sliki orožje, ki so ga pred kratkim italijanski mejni organi zaplenili na slovensko-italijanski meji.

Stekla lisica v Logu

Iz specializirane veterinarske ustanove iz Padove so uradno sporočili, da je bila poginula lisica, ki so jo odkrili v Logu v dolinski občini dne 19. marca, stekla. To vest je včeraj posredovala javnosti tržaška Krajevna zdravstvena enota.

Učenci iz Borovelj na obisku pri sovrstnikih NSŠ Gruden

V torek, 24. t.m., se je skupina učencev 3. in 4. razreda glavne šole iz Borovelj udeležila srečanja z vrstniki 2. in 3. razreda nabrežinske srednje šole Igo Gruden z dodeljenim oddelkom v Križu. Srečanje se vključuje med pobude kulturnih izmenjav, za katere sta se obe šoli zavzeli ob koncu lanskega leta in s katerimi namravata nadaljevati tudi v prihodnjih letih.

Učenci slovenskih šol v Italiji sicer pogosto potujejo v Slovenijo in navezujejo stike s tamkajšnjimi šolami, redko ali pa sploh ne upoštevajo stikov z drugimi slovenskimi manjšinami. To dejstvo je dalo povod zasnovanju tega srečanja s koroškimi rojaki.

Gostje iz Borovelj so prispeli na nabrežinsko šolo pod vodstvom prof. Tatjane Pavčič, kjer so jih gostitelji sprejeli z Zdravljico in venčkom slovenskih narodnih. Nakar so jih še pozdravili Valentin Tinta v imenu učencev, ravnatelj Zvonko Legiša in odbornica za šolstvo Občine Devin-Nabrežina, prof. Vera Tuta.

Po skupni malici v šolskih prostorih so si gostje ogledali nabrežinsko Hranilnico in posojilnico, kjer sta jim predsednik Guido Zidarič in ravnatelj Milan Vremec orisala zgodovino in sedanje delovanje zavoda. Kljub slabemu vre-

gledališča

Kulturni dom
Slovensko stalno gledališče - danes ob 16. uri za abonma red I in v nedeljo, 29. t.m., ob 16. uri izven abonmaja ponovitev satiričnega kabareta S. Verča in B. Kobala **IME MU BO JUST**.

Gledališče Rossetti
 Od 31. t.m. do 12. aprila bo skupina Giulia Bosettija predstavila Moliérovo komedijo SKOPUH. Režija Gianfranco De Bosio, nastopata Giulio Bosetti in Marina Bonfigli. V abonmaju odrezek št. 8. Rezervacije in predprodaja vstopnic pri glavni blagajni pasaže Protti.

Gledališče Verdi
Operna in baletna sezona 1991/92
Danes ob 20. uri (red L) sedma predstava enodejank MOZART in SALIERI Rimsky-Korsakova in IL COMPLEANNO DELL'INFANTA Zemlinskega, ki je prvič uprizorjena v Italiji. Dirigent Lü Jia, režija Frank Bernd Gottschalk. Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

Ponovitve v torek, 7. aprila, ob 20. uri za red F.

La Contrada - Gledališče Cristallo
Danes ob 20.30 bo gledališka skupina Consorzio '90 iz Neaplja predstavila MILLELUCI DEL VARIËTA'. Režija Antonio Casagrande. V glavnih vlogah nastopata Rosalia Maggio in Dalia Frediani. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti.

Ponovitve jutri 27. in v soboto 28. t.m., ob 20.30 ter v nedeljo 29. t.m., ob 16.30.

Gledališče Silvio Pellico
Jutri ob 20.30 v gledališču v ul. Ananbian bo na sporedu komedija TRIESTE E UN CALAFA' Bruna Cappellettija in Ruggera Paghija.

Ponovitvi: v soboto, 28. t. m., ob 20.30 ter v nedeljo 29. t. m., ob 16.30.

Gledališče Verdi v Miljah
V soboto, 28. t.m., ob 20.30 bo v organizaciji Globogaz Teatro KABARETNA PREDSTAVA dvojčkov Ruggeri. Predprodaja vstopnic v pasaži Protti.

koncerti

SKD Tabor
Openski glasbeni večeri

V soboto, 28. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah koncert Godalnege kvarteta GLĄSBENE MATICE, ki ga sestavljajo Źarko Hrvatić (violina), Jagoda Kjuder (violina), Marko Bitežnik (violeta) in Peter Filipčić (violončelo). Sodeluje pianist Sijavuš Gadžijev, docent klavirja na konservatoriju v Moskvi. Na sporedu Haydn, Smetana in Schumann. Vabljeni!

Società dei concerti
Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 30.t.m., ob 20.30 bosta v gledališču Rossetti nastopila B. FAS-SBAENDER in W. RIEGER.
Gledališče Miela
Tržaški jazzovski krožek
V soboto, 28. t. m., ob 21. uri bo na sporedu koncert godbe MEAZZI DRUM BAND in 8. maja skupina MASSIMO FARAO' QUARTET.

Auditorium Muzeja Revoltella (Ul. Diaz 27)

Nedeljski koncerti
V nedeljo ob 11. uri nastop orkestra gledališča Verdi ENSEMBLE STRUMENTALE. Na sporedu Mozartove skladbe. Vstopnice pri blagajni gledališča Verdi in v Muzeju Revoltella uro pred pričetkom predstave.

Gledališče Verdi v Miljah
Nedeljski koncerti
 V nedeljo ob 11. uri koncert ansambla gledališča Verdi SALON CONCERTO. Na sporedu Mascagni, Ketelbey, Lehar, Kalman, Waldteufel, Lecuona in Sherman.

menu so se koroški učenci odpeljali še do nabrežinskih kamnolomov, edinstvenih kraških brezen, ki jih je izoblikoval človek v zadnjih dvatisoč letih.

Kosilo so gostom priskrbeli učenci nabrežinske in kriške srednje šole, ki so se v ta namen porazdelili v 17 manjših skupin in sprejeli k sebi v goste po dva koroška učenca. Po kosilu so se borovljski rojaki popeljali do Miramara in Trsta. Podobno srečanje je programirano tudi za učence šole Igo Gruden, ki se bodo prihodnji mesec udeležili enodnevnega obiska v Borovljah na Koroškem.

L.Z.

Slovenska literatura v italijanskem prevodu

Danes zvečer ob 20. uri bo v Socialnem centru v Sesljanu (Naselje sv. Mavra) že tretje predavanje iz niza »Potovanje po slovenski kulturi«, ki ga prireja Krožek Devin-Nabrežina. Na nocojšnjem predavanju bo Miran Košuta govoril o italijanskih prevodih slovenskih literarnih del.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST ŠPORTNO ZDRUŽENJE SLOGA SMUČARSKI KLUB DEVIN

vabijo vse ljubitelje drznih alpinističnih podvigov na predavanje z diapozitivi

»HIMALAJSKA ODPRAVA KANČ 91«

Vzpon po jugozahodnem razu južnega vrha Kangžendzengke bo prikazal član odprave **MARKO PREŽELJ**

Jutri, 27. marca, ob 20.30 v dvorani Prosvetnega doma na OPČINAH.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 26. marca 1992
 EVGENIJA

Sonce vzide ob 5.56 in zatone ob 18.25 - Dolžina dneva 12.29 - Luna vzide ob 1.57 in zatone ob 10.47.

Jutri, PETEK, 27. marca 1992
 RUPERT

PLIMOVANJE DANES: ob 10.10 najnižja -21 cm, ob 19.50 najvišja 17 cm.
VREME VČERAJ: temperatura zraka 10,2 stopinje, zračni tlak 1006,4 mb naraščča, veter jug 12 km na uro, vlaga 62-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marco Marcelli, Alice Poropat, Davide Colombin, Silvia Baronio, Jessica D'Oriano, Anita Balconi, Daniel Budin, Luca Bonaldo.

UMRLI SO: 85-letni Antonio Burolo, 72-letna Argentina Piscitello, 89-letna Anna Chicco, 65-letni Sergio Svara, 93-letna Rosa Bradaschia, 79-letni Francesco Monti, 92-letna Laura Bergamas, 77-letna Bernarda Juren, 79-letni Adriano Boero, 71-letna Norma Matčovich, 76-letni Renato Destradi, 80-letna Letizia Radin, 75-letna Angela Giugovaz, 45-letna Fulvia Bussani, 72-letni Beniamino Turco, 79-letni Tullio De Calo, 79-letna Angela Doz, 88-letna Anna Pavat, 86-letni Carlo Porro, 91-letna Domenica Cossiano, 73-letna Anna Dall'Oglio, 64-letni Nino Morgillo, 91-letna Lucia Morato, 70-letna Francesca Millo, 82-letni Guido Peruzzi, 76-letni Antonio Biloslavo, 83-letni Ferruccio Moro.

SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 23., do nedelje, 29. marca 1992

Normalen urnik lekarn:
8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
 Istrska ulica 35 (tel. 727089), Ul. Belpoggio 4 (tel. 306283), Ul. Flavia 89 - Žavljje (tel.232253).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
 Istrska ulica 35, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Ul. Flavia 89 - Žavljje. **FERNETIČI** (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
 Trg Giotti 1 (tel. 635264).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE
 Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
 Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Sergej Verč - Boris Kobal

IME MU BO JUST

Režija: SERGEJ VERČ

Igrata: POLONA VETRIH in BORIS KOBAL

Danes, 26. t. m., ob 16. uri - abonma RED I

V nedeljo, 29. t. m., ob 16. uri - IZVEN ABONMAJA

razstave

V Društvu slovenskih izobražencev je na ogled razstava grafičnih listov slikarke BARE REMEC.

V muzeju Revoltella je do 30. t.m. na ogled razstava "Mito sottile - Slikarstvo in kultura v mestu Sveva in Sabe".

V gledališču Miela so na ogled risbe in projekti risb za otroške knjige tržaške ilustratorke FEBE SILLANI.

V galeriji Torbandena, Ul. Tor Bandena 1, je na ogled razstava risb LINDSAYA KEMPA.

V galeriji Rettori Tribbio v Ul. delle Beccherie 7/1 je na ogled še jutri razstava slik malega formata z naslovom Pomlad 1992.

V galeriji Fine Arts Room v ul. della Guardia 16 je odprta razstava CARLA MARZUTTINIJA. Od danes dalje pa bo razstavljal tudi v Boutique MIK-MAK.

V galeriji Cartesius v ul. Marconi 16 je na ogled razstava milanskega umetnika LUCIA PASSERINIJA. Razstava bo odprta še danes od 11.00 do 12.30 in od 16.30 do 19.30.

V galeriji Studio d'arte Nadia Bassanese je odprta razstava BRUNA MUNARIJA.

šolske vesti

Tržaško šolsko skrbništvo je razpisalo redni natečaj za vstop v stalež, ki je namenjen neučnemu osebuju z vsaj dvema letoma službovanja: - pomožni tajniki; - tehniki; - sluge. Rok za predložitev prošenj zapade 4. aprila 1992 ob 14. uri. Informacije dobite na Sindikatu slovenske šole - Ul. Carducci 8 - Trst. Urnik: ob torkih in četrtkih od 11.30 do 13.00, ob sredah od 15.30 do 16.30 ter ob petkih od 16.00 do 17.00.

Učitelji in maturanti učiteljišča, ki se želijo vpisati na Pedagoško fakulteto ljubljanske univerze, enota Koper za študij ob delu, dobijo potrebne obrazce in informacije na sedežu Sindikata slovenske šole - Ul. Carducci 8 v uradnih urah. Rok za predvpis zapade 2. aprila.

čestitke

Danes praznuje na Kolonkovcu naš dragi **ALEKSANDER rojstni dan. Še na mnoga in zdrava leta ter veselja do študija mu kličejo mama Vlasta, oče Franko, brata Valter in Denis, vse tete in sestrične iz Ricmanj. Posebno pa nono Pepi in nona Elizabeta.**

Danes praznuje v Gropadi svoj rojstni dan ljuba žena, mama in nona **JUSTINA MACAROL. Vse naj, naj ji iz srca želijo vsi, ki jo imajo radi.**

izleti

Združenje aktivistov invalidov NOB, KRUT in Društvo slovenskih upokojencev v Trstu prirejajo enotedensko bivanje v Šmarjeških toplicah od 25. aprila do 2. maja t. l. Vpisovanje in informacije na sedežu organizacij v Ul. Cicerone 8/b, tel. št. 360324 danes, 25. marca.

kino

ARISTON - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 **Roger and Me**, r. Michael Moore.

EXCELSIOR - 17.30, 19.45, 22.15 **Vite sospese**, i. Michael Douglas, Melanie Griffith.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 19.00, 20.30, 22.00 **Ombre e nebbia**, r. Woody Allen.

NAZIONALE I - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 **Tacchi a spillo**, r. Pedro Almodovar, i. Miguel Bosé.

NAZIONALE II - 16.10, 18.10, 20.15, 22.15 **Scacco mortale**, i. Christopher Lambert, Diane Lane.

NAZIONALE III - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 **Il silenzio degli innocenti**.

NAZIONALE IV - 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 **Il principe delle maree**, dram., ZDA 1991, r-i. Barbra Streisand, i. Nick Nolte.

GRATTACIELO - 17.30, 19.45, 22.00 **Cape Fear - Il promontorio della paura**, r. Martin Scorsese, i. Robert De Niro, Jessica Lange, Nick Nolte, □

MIGNON - 15.30, 19.50, 22.15 **Il cielo sopra Ber**, r. W. Wenders.

EDEN - 15.30, 22.10 **Oltre il piacere** **per-** **verso**, porn., □ □

CAPITOL - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 **La famiglia Addams**, ZDA 1991, r. Barry Sonnenfeld, i. Anjelica Huston, Raoul Julia, Christopher Lloyd.

LUMIERE - 17.30, 19.45, 22.00 **Un medico, un uomo**, r. Randa Haines, i. William Hurt, Christine Lahti.

ALCIONE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 **Delicatessen**, r. Junot - Caro.

RADIO - 15.30, 21.30 **Optional sexi**, porn., □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

TMGalerija

UL. SV. FRANČIŠKA 20

Center

za mladinsko književnost

»A. Alberti«

Združenje »Lupusinfabula«

Vas vabijo

danes, ob 17.30

na otvoritev razstave ilustracij za otroke

Jasne Merku in Megi Pepeu

prispevki

V spomin na nepozabnega Klavdija darujeta teta Marta in stric Rafael 20.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Marijo Grgič vd. Kocijan darujeta Marta in Rafael Kocijan 20.000 lir za spomenik padlih v NOB v Bazovici.

Namesto cvetja na grob drage Sonje darujeta Vinko in Krasulja 50.000 lir za Slovensko dobrododelno društvo v Trstu.

Namesto cvetja na grob drage Sonje daruje Irena 50.000 lir za Slovensko dobrododelno društvo.

Namesto cvetja na grob Karla Hrovatina daruje Zmaga Malalan 50.000 lir za SKD Tabor.

Za Skupnost Družina Opčine darujejo družina Škabar iz Repna 50.000 lir, družina Hrovatin v Opčin 60.000 lir in družina Hrvatič iz Trsta 100.000 lir.

mali oglasi

SWEDA SUSHMEL

TRST - Ul. S. Franciška 11 - Tel. 370802

ELEKTRONSKE BLAGAJNE - TIHI IN HITRI MODELI

OD 1.300.000 lir DALJE — NUDIMO TUDI TELEFAKSE

ŠIVILJSKA POPRAVILA nudimo vsako sredo med 8.30 in 12.30 na Skladu Mitja Čuk, Narodna ul. 126. Tel. št. (040) 212289.

PRODAM golf GT 1800, letnik '84, bele barve za 5.000.000 lir. Tel. ob večernih urah na št. 382761.

PRODAM ford sierra ghia 1800, letnik '89 za 13.000.000 lir po dogovoru. Tel. 327323 po 17. uri.

PRODAM peugeot 305 GT 1600, letnik '86, bele barve, priključek za prikolico, električno streho 78.000 km. Cena 5.500.000 lir po dogovoru. Tel. 211345 - zvečer.

PRODAM fiat regata 70 popolnoma prenovljeno, letnik '84, prevoženih 74000 km, modre barve za 5.000.000 lir po dogovoru. Tel. št. (040) 226452.

PRODAM fiat uno 55 S, bele barve, v dobrem stanju, letnik '84, prevoženih 150.000 km za 3.000.000 lir. Tel. na št. 410476 v popoldanskih urah.

PRODAM klavir za začetnike. Interesenti naj telefonirajo na št. 212387.

PRODAM hišo v dolinski občini, potrebno popravil. Tel. 228390.

OSMICA je odprta pri Miliču v Zagradcu.

OSMICO ima Ivan Antonič - Cerovlje št. 34. Toči belo in črno vino.

OSMICO ima odprto Dušan Guštin v Repnu št. 22. Vabljeni!

OSMICO je odprl Slavko Švara - Trnovca 14.

OSMICO je odprl Lovrenc Žerjul v Lonjerju. Toči belo in črno vino.

BERTO TONIKI toči belo in črno vino na Tržaški c. 25 v Doberdobu.

OSMICO je odprl Ladi Kocijan, Dolina 147.

PODJETJE išče za svojega sodelavca manjše stanovanje v najem, primerno za 2 osebi, v Trstu ali okolici. Pismene ponudbe na Publiest - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro "Podjetje".

IŠČEM delo kot hišna pomočnica, dvakrat tedensko. Tel. 226564 ob večernih urah.

22 - LETNO dekle z večletno delovno izkušnjo išče resno zaposlitev, tudi kot hišna pomočnica ali otroška varuška. Tel. (040) 200882.

VAJENCA zaposli elektroinštalatersko obrtno podjetje. Tel. 0481/882032.

GOSTILNA NA KRASU išče večšo natakario, znanje italijanskega in slovenskega jezika. Tel. št. 229168.

NUDIM inštrukcije iz matematike in kemije. Tel. št. 212688.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA nudi lekcije iz ekonomije, prava, italijanščine in slovenščine. Tel. 53420.

IMAMO na razpolago še zadnja dva mladiča nemškega ovčarja odličnih staršev z odličnim rodovnikom. Tel. 228315 od 19. do 21. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1247,60	1220.—
Nemška marka	753,18	745.—
Francoski frank	222,10	218.—
Holandski florint	668,88	660.—
Belgijski frank	36,591	35,50
Funt šterling	2155,70	2135.—
Irski sterling	2009.—	1980.—
Danska krona	194,08	190.—
Grška drahma	6,503	6.—
Kanadski dolar	1048,90	1010.—
Japonski jen	9,339	9,10

razne prireditve

Fotokrožek Trst 80 vabi jutri, 27. t.m., ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano v Trstu - Ul. sv. Franciška 20/II. nadst., na projekcijo diapozitivov v tehniki križnega prelivanja z originalno prekmurjsko glasbo in komentarem PREKMURJE 1991.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. V nedeljo, 29. marca, ob 17.30 premiera mladinske igre Wilkowski: NI LAHKO BITI PES. Režija, scena in kostumi Edita Frančeskin, originalna glasba Nevio Miklavčič, izvaja Mladinska gledališka skupina Tabor. Vabljeni!

PD Mačkolje vabi v nedeljo, 29. t.m., ob 17. uri v srenjsko hišo, na ogled veseligre GOSPA MINISTRICA v izvedbi štandreske dramske skupine.

Ansambel Tržaškega partizanskega pevskega zbora "Pinko Tomažič" pod pokroviteljstvom RO-ZZB Slovenije in Tržaškega pokrajinskega združenja VZPI-ANPI prireja v nedeljo, 29. marca 1992, ob 17. uri v športno-kulturnem centru v Zgoniku ob 20. obletnici TPPZ "P. Tomažič" in 45. obletnici glasbene dejavnosti Oskarja Kjudra svečani koncert SE POMNITE TOVARIŠI - posvečen žrtvam nacifašizma. Na sporedu mednarodne partizanske pesmi, recitatorja: Stane Razstresen in Aldo Pressel, solista: Edit Kocijan -sopran in Igor Pauletič -bas bariton, dirigent: Oskar Kjuder.

V okviru proslave obletnice bo nocoj, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah otvoritev RAZSTAVE o dejavnosti TPPZ P. Tomažič in dirigenta Oskarja Kjudra. V kulturnem programu bo nastopila skupina solistov TPPZ P. Tomažič.

Vabimo te na lutkovno predstavo G. Urbana » Sinje modri Peter« v izvedbi KD Vigred iz Šempolaja. Pridi v soboto, 28. t.m. v KD I. Grbec v Škedenj, Škedenjska ul. 124, ob 16.30. Pripelji s seboj čim več prijateljev, da se bomo skupaj zabavali.

KD Rovte—Kolonkovec, Ul. Monte Sernio 27 vabi na večer sodobne ruske glasbe, jutri, 27.t.m., ob 20. uri. Izvaja skupina Vojaških Oporečnikov pri ARCI—ZSKD.

SKK — Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 28.t.m., ob 18.30 na SUPER SK

Politika

voda in Rai

RIM - Italijanska javna televizijska hiša postaja v zadnjih časih kar alergična na nekatere sporočila. Potem ko so začasno ukinili številne oddaje, ki bi tako ali drugače lahko posegale v predvolilni čas, potem ko so prepovedali prenašanje športnih tekem in srečanj, na katerih nastopajo športniki-kandidati na skorajšnjih političnih volitvah, potem ko je generalni direktor Pasquarelli samovoljno do volitev prekinil Samarcando, so se v teh dneh v Raiu spoprijeli tudi z reklamnim spotom, ki dokaj bodeče cika na italijanske stranke. In, seveda, ga niso sprejeli. Ne bodo ga predvajali ne v predvolilnem, a niti v povolilnem obdobju.

Reklamni film je naročila tvrdka, ki vstekleniči mineralno vodo San Bernardo in ki je svojo promocijo zaupala ameriškemu lepotcu Johnu Travolti. Na filmu Travolta pije kozarec mineralne vode in gledalcu pravi: V Italiji je vsaj toliko mineralnih vod kot strank, zato je treba znati, katero izbrati.

Družba Sacis, ki v sklopu Raia skrbi za reklamo, je film, ki ga je pripravila agencija Barbella-Gagliardi-Saffirio, zavrnila, češ da po pravilniku reklamni filmi ne smejo obravnavati ideoloških, verskih, političnih, sindikalnih ali kazenskih argumentov. Travolto in njegovo mineralno vodo bodo italijanski gledalci lahko videli samo na komercialnih postajah začeni z 2. aprilom.

Vecchioni

v Rossettiju

V torek je bil v gledališču Rossetti koncert italijanskega kantavtorja Roberta Vecchionija, s katerim je končal niz alternativnih predstav, ki ga je Stalno gledališče FJK ponudilo abonentom ob redni sezoni. Niza sta bila pravzaprav dva, eden je bil osredotočen na sodobnih komikih, drugi pa je bil posvečen predstavam, ki nekako ne sodijo v klasični »gledališki« repertoar, to sta baleta-pantomimi Lind-saya Kempa in Denisa Gentryja ter dva koncerta lahke glasbe, za katero bi se morda kdo lahko namrdnil, da ne spada v »Kulturo« z veliko začetnico, vendar je nedvomno vtisnila svoj pečat sodobnemu umetniškemu ustvarjanju.

Na prvem koncertu se je predstavil Paolo Conte, za drugega pa je bil napovedan Giorgio Gaber, namesto njega smo poslušali Roberta Vecchionija. Že iz te ugotovitve izhaja prva ocena koncerta. Roberto Vecchioni je zanimiv in izobražen avtor, žal pa svojo izobraženost preveč poudarja s svojim nekoliko učiteljskim pristopom. Pesmim ne da samostojno zaživeti, temveč jih občinstvu še razlaga, kar res ni potrebno. Toda njegov glas, mehek in vedno na tem, da se od ganjenosti zlomi, poslušalca res prevzame.

V torkov koncert je vključil bolj umirjene in razmišljujoče pesmi, ki jih je spisal od l. 1971 do danes - omenimo naj le znano *Luci a San Siro*, *Ciondolo* in *Tommy*, medtem ko je živahnejše zapel le na koncu, ko ga so poslušalci še tretjič priklicali na oder. Predstava je bila tudi scensko zelo prijetna, predvsem zaradi mojstrske osvetlitve, ki je stalno ustvarjala čarobno vzdušje. Pevca je spremljal Fabrizio Lamberti, velikokrat pa je bil na odru sam s svojo kitaro. (bov)

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Osnovna šola in popoldanski pouk

O šolski reformi smo že pisali, izzvali smo en sam komentar, bržkone od osebe, ki si šolo še najbolj žene k srcu. Sicer pa vlada o tem v naši javnosti tišina.

Do 31. marca 1992 naj bi področni sveti osnovnih šol oddali sklep o šolskih urnikih za prihodnje šolsko leto. V italijanskem tržaškem dnevnem tisku se starši in njihovi odbori že nekaj mesecev ukvarjajo s problematiko popoldanskih povratkov v šolo. Od januarja do danes je bilo po grobi oceni vsaj 20 člankov in pisem o tej problematiki. Posebej so italijanski starši ustanovili že junija lani pokrajinski odbor tržaških staršev (A.Ge.), letos februarja pa so organizirali nov sestanek, ki so se ga udeležili tudi nekateri predstavniki sindikatov učnega osebja. Na srečanje pa so povabili tudi nekatere predstavnike staršev slovenskih osnovnih šol.

Izid smo lahko prebrali v italijanskem tisku, kajti nikomur od slovenskih soudeležencev pri tem problemu se očitno ni zdelo potrebno organizirati na to temo širši informativni sestanek za slovenske starše. (Da se razumemo: mišljeni so starši sami in ne didaktični ravnatelji).

V ponedeljek, 23. marca je že omenjeni odbor staršev A.Ge. objavil v italijanskem dnevniku obvestilo, v katerem pravi: »Odbor staršev je poslal posebno noto članom področnih svetov (staršem, učnemu in neučnemu osebju ter didaktičnim ravnateljem), v kateri jih vabi, naj dobro razmislijo o sklepu, ki naj bi ga o urnikih didaktičnih dejavnosti oddali do 31. marca letos. Odbor je ponovno

opozoril, da šole niso še ustrezno opremljene s strukturami in službami, da sta bili informacija družin in njihova soudeležba pomanjkljivi, da je bila ocena njihovega družbenoekonomskega položaja nezadostna ter da so učni načrti premalo jasni.

Odbor vabi področne svete, naj zahtevajo daljšo dobo za reformo in naj morebitno uvajanje novega urnika prenesejo na kasnejši čas, zato da bi bila ocena problema čim bolj neobremenjena.

Toliko smo zapisali tudi nam, slovenskim staršem v vednost. Neglede na to, ali je početje slovenskih staršev bilo na področnih in medrazrednih svetih tako ali drugačno in neglede na to, ali je dobil tako pomemben problem, kot je člen 7 zakona št. 148/90, odmev ali ne v slovenski javnosti, upamo, da so se starši in učitelji, ko so se odločali za novi urnik, zavestno odločali v korist otrok in ne le za svoje ugodnejše delovne razmere ali le skozi prizmo lastnih obveznosti. Za dobro otrok pa moramo oceniti ponudbo, ki nam jo šola daje za popoldanske ure učenja: le kurikularne predmete ali še kaj drugega? Občutek imamo namreč, da je slovenska šola, ki so jo nekoč vodili skupni interesi in je enotno nastopala, postala sčasoma fragmentarna. Zdi se, da si tako starši kot učitelji nismo postavljali posebnih ciljev o skupnem nastopu v zvezi z zakonom št. 148, da pravzaprav nismo globalno razmišljali o tem, kaj taka reforma pomeni za naše otroke. Norma, ki uvaja popoldanske učne ure, naskakuje in izpodnaša

pravico, ki jo je šola doslej tudi z zakonom zagotavljala, da je popoldanska vzgoja otrok rezervirana neposredno ali posredno (popoldanske posolske dejavnosti) družini. Norma lebdi na robu med zakonsko zahtevo in osebno svobodo in glede na delikatnost tega vprašanja bi bilo morda umestno, da bi zakonodajalec odgovorneje obravnaval snov. Zakon, če ni dober, se lahko spremeni. Za to je potrebna širša volja in zavzetost vseh, ki so soudeleženi. Odbor italijanskih staršev je javno objavil svoj program. Nastopajo proti členu 7 in dodatni ministrski okrožnici zakona 148/90, zato ker menijo, da ta zakon poleg težav, ki jih prinaša staršem zaradi prevozov otrok in otrokom zaradi neurejene kosila, ogroža človekovo osebno svobodo. Ker menijo, da bi moral zakonodajalec pred izdajanjem zakona dobro poznati javno mnenje (s pomočjo anket). Zato zahtevajo od novega Parlamenta, naj zakon ustrezno spremeni. Hkrati pa odbor dela na tem, da bi na javnih sestankih spoznal mnenje vseh političnih komponent, ki bodo sestavljale novi parlament in bi z njimi ugotovil voljo, da bi se zakonodaja ustrezno spremenila.

Ob tem nameravajo dati široko informacijo vsej javnosti, tudi zato, ker so prepričani, da večji del staršev niti ne sumi v obstoj takega zakona. Skratka, odbor staršev želi, da bi poleg celodnevniš šol in šol s podaljšanim poukom še vedno delovale tudi izključno dopoldanske šole. Ta zahteva nastaja na osnovi zahteve po pravi državljanski svobodi.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

6.55 Aktualno: Unomattina
10.00 Jutranji dnevnik
10.05 Gospodarstvo
10.15 Aktualno: Ci vediamo
11.00 Kratke vesti
11.05 Ci vediamo (2. del)
11.55 Vreme in variete Piacere Raiuno, vmes vesti
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Variete: Piacere Raiuno
14.30 Otroški variete
15.00 Aktualnosti: Primissima, 15.30 Cronache italiane
16.00 Mladinski variete: Big!
18.00 Kratke vesti
18.05 Variete: Hočeš zmagati? (vodi Laura D'Angelo)
18.30 Aktualno: Ora di punta
19.50 Vreme in dnevnik
20.40 Film: Banana Joe (kom., It.-Nem. 1982, r. Steno, i. Bud Spencer, Gianfranco Barra)
22.15 Volitive 92: Tiskovna konferenca PRI
23.10 Nočni dnevnik
23.25 Aktualno: Evropa
0.15 Dnevnik in vreme
0.45 Rubrika opolnoči
1.15 Film: l'arcangelo (kom., It. 1969, r. Giorgio Capitani, i. Vittorio Gassman, P. Tiffin)
2.55 Nočni spored

RAI 2

7.00 Nanizanke in risanke
8.55 Ne samo o kmetijstvu
9.10 Dok: Piramide
10.00 Film: Il divorzio
11.50 Kratke vesti
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Gospodarstvo
13.25 Rubrika: Nonsoloner
13.40 Volitive 1992
14.05 Nad.: Quando si ama, 15.00 Santa Barbara
15.30 Aktualno: rubrika o lepoti, kronike v živo
17.00 Aktualno: Diogenes
17.25 Kratke vesti
17.30 Aktualno: Bellitalia
17.55 Glasba: Rock café
18.05 Sportne vesti
18.20 Nanizanka: Un giustiziere a New York
19.10 Nad.: Beautiful
19.45 Dnevnik in šport
20.20 Molitev Matere Tereze
20.30 TV film: In nome del popolo sovrano (kom., It. 1977, zadnji del)
22.10 Nan.: Il commissario Köster
23.15 Nočni dnevnik
23.30 Košarka
0.30 Vreme in horoskop
0.35 Glasba: Rock café
0.40 Nočni spored

RAI 3

11.30 Hokej na kotalkah
12.00 Krožek ob 12
12.05 Kratke vesti iz Milana
14.00 Deželne vesti
14.30 Popoldanski dnevnik
14.45 Dokumenti: Intervista all'edilizia, 15.15 DSE - Šola se posodablja
15.45 Šport: IP v sabljanju, 16.00 pregled amaterskega nogometa, 16.20 Bici & Bike, 16.40 rubrika o tenisu
17.00 Rubrika Derby
17.15 Popoldan na 3. mreži
17.45 Pregled tujega tiska in televizije: La Rassegna
18.05 Dok. oddaja: Geo
18.45 Volitive 1992 - Flash PSDI (vodi N. Fava)
18.50 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželna volilna tribuna, nato variete Blob
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato
20.30 Aktualno: Dan na preturi
23.30 Dnevnik
23.35 Aktualno: On-off
24.00 TG3 Reportaža
0.45 Dnevnik in vreme
1.10 Filmske novice
1.20 Variete: Fuori orario

TV Slovenija 1

9.35 Video strani
9.45 Spored za otroke: Pedenžep, 10.15 Japonske pravljice
10.30 Videogodba
11.00 Šolska TV: Boj za obstanek, 11.25 Angleščina, 11.45 Balastne snovi, 11.55 Zakaj kopriva peče?
12.00 Poročila
16.25 Napovednik
16.30 Športna sredi: Pred Planico (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.10 Slovenska kronika
17.20 Spored za otroke in mlade: nan. Superbabi-ca, 17.45 Živ Žav
18.40 Svetovalno, izobraževalna oddaja: Že veste
19.10 Risanka
19.17 Napovednik
19.30 Dnevnik, vreme in šport
20.05 Nanizanka: Razrednik
20.35 Glas. odd: Bobenček
21.40 Tednik
22.30 Dnevnik, vreme, šport
22.55 Poslovna borza
23.05 Napovednik
23.10 Sova, vmes nan.Coplan in nad. Singen
0.55 Video strani

TV Koper

13.00 Nadaljevanki: Rayanovi, 13.20 Amandoti
14.00 Film: Lepe, plavalase in zagorele (kom.)
15.30 Nanizanka: Arthur, britanski kralj
16.00 TV Novice
16.10 Otroški program
17.00 Kramljanja
17.30 Aktualno: Sever Vzhod
18.30 Studio 2
18.50 Odprta meja
19.00 Dnevnik - Vsedanes
19.25 Nadaljevanki
20.30 Aktualno: Meridiani
21.10 Glasbena odd. v živo: Juke box, vmes dnevnik
23.20 Nanizanka: Na kalifornijskih cestah

TV Slovenija 2

15.35 Sova, vmes nanizanki Krla, Coplan in dok. Ves svet je oder
17.40 Euroritem (48. del)
18.00 Regionalni programi
19.00 Videolestvica
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik RAI
20.05 Gospodarska oddaja
20.35 Umetniški večer: Povečava in film Naš avto
23.25 Yutel

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Dopisnice z najbližnjega vzhoda; 8.40 Orkestri; 9.00 Evergreeni; 9.30 Beležka; 9.40 Dvajset minut z...; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Stereofonski koncert; 11.30 Roman: Oblomov (10. del); 11.50 Melodije; 12.00 Skozi tančico molka; 12.20 Lahka glasba; 12.40 Oktet Vrtnica iz Nove Gorice; 12.50 Volilna tribuna; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Evergreeni; 15.30 Spoznajmo Slovenijo; 15.50 Orkestri; 16.00 Mi in glasba: zbor Cappella transylvanica; 17.00 Kronika; 17.10 Četrtekova srečanja; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.00 Radio plus; 8.30 Dnevnikov odmev; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 13.45 Iz tujega tiska; 14.05 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 17.05 Studio ob 17.00; 18.30 Varnostna kultura; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Nočno.

RADIO KOPER (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Glasba in koledar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Modri val - Na rešetu; 11.00 Hladno-Toplo-Vroče; 12.00 Souvenir d'Italy; 12.30 Opoldnevnik RK; 13.00 Jagode in podoknice; 15.00 Dance music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.30 Aktualna tema; 16.40 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Kulturni koledarček; 7.00 Simfonija zvezd, horoskop; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.00 Glasba je...; 9.35 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine: ideje, recepti in nasveti; 11.00 Sanje o počitnicah; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Popolne ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Kulturni koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.40 Kantavtorji; 18.00 Spomin iz Italije; 18.45 Jazz glasba; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 17.30 The story of...; 21.00 Radio ga ja.

CANALE 5

7.00 Aktualno: Na prvi strani, 8.30 Braccio di ferro
9.00 Rubrika: Il mondo del bebè (vodi A. Vianini)
9.35 Film: Pietà per chi cade (dram., It. 1954, r. Mario Costa, i. Amedeo Nazzari, Antonella Lualdi)
11.30 Aktualno: Elettorando
11.50 Kviz: Il pranzo è servito
12.40 Aktualno: Affari di famiglia
13.00 Dnevnik TG 5
13.20 Variete: Non è la RAI
14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa), 15.00 Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone (obe vodi Marta Flavi)
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5
20.25 Striscia la notizia
20.40 Kviz: Telemike
22.50 Aktualno: Italia domandata - Volitive 92
23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5
1.50 Nočni spored

RETE 4

8.00 Nadaljevanke: Così gira il mondo, 8.25 La mia piccola solitudine, 9.00 La valle dei pini
9.30 Aktualno: Onorevoli signore
10.00 Nadaljevanke: Una donna in vendita
10.30 Kviz: Cari genitori
10.55 TG 4 vesti
11.35 Nad.: Marcellina
12.10 Otroški variete
13.30 TG 4 vesti
13.40 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
13.45 Nad.: Sentieri, 14.45 Vendetta di una donna, 15.45 Tu sei il mio destino, 16.20 Cristal
17.00 Onorevoli signore
17.20 Nad.: Febbre d'amore, vmes TV 4 vesti
18.00 Variete: C'eravamo tanto amati
18.30 Kviz: Gioco delle coppie
19.15 Nad.: Dottor Chamberlain, 19.40 Primavera
20.30 Film: Attrazione fatale (dram., ZDA 1987, r. Adrian Lyne, i. Michael Douglas, Glenn Close)
22.55 TV film: la saga del Padrino (zadnji del)

ITALIA 1

6.30 Odprti studio
7.00 Otroška variete: Ciao Ciao in risanke
8.30 Odprti studio
9.05 Nanizanke: SuperVicky, 9.30 Chips, 10.30 Magnum P.I.
11.30 Odprti studio
11.45 Variete: Mezzogiorno italiano (vodi G. Funari)
13.00 Aktualno: Conto alla rovescia, nato vreme
14.15 Odprti studio
15.00 Nanizanke: Supercar - Gatto K.I.T.T., 16.00 La bella e la bestia - L'invincibile, 17.00 A-Team, 18.00 MacGyver - L'assalto al ranch
19.00 Odprti studio
19.30 Studio sport in vreme
19.40 Kviz: Il gioco dei nove
20.30 Film: Black Eagle (pust., ZDA 1988, r. Eric Karson, i. Jean-Claude Van Damme, Sho Kosugi)
22.30 Film: Nightmare 3 - I guerrieri del sogno (srh., ZDA 1987, r. Chuck Russell, i. Robert Englund)
0.30 Vreme in Odprti studio
0.50 Studio sport
1.05 Nočni spored

ODEON

13.00 Risanke
15.45 Nad.: Happy end
16.30 Film: La ballata dei mariti (kom., It. 1964, r. Fabrizio Taglioni, i. Memmo Carotenuto)
18.00 Nad.: Rosa selvaggia
19.30 Risanke
20.00 Nanizanka: Un equipaggio tutto matto
20.30 Film: Gli invincibili (pust., ZDA 1947, r. Cecil B. De Mille, i. Gary Cooper, P. Goddard)
22.15 Zakulisne zanimivosti o folklori
23.45 Film: Il mostro del pianeta perduto (fant., ZDA 1956, r. Roger Corman, i. Richard Denning)

TMC

8.30 Nanizanka: Batman
9.00 SP v umetn. drsanju
10.00 Nad.: Vite rubate
11.45 Variete: Kosilo z Wilmo
12.30 Nanizanka: Get Smart - Grovy Guru
13.00 Dnevnik in šport
14.00 Mladinska varieteja: Amici mostri, 14.35 Oscar junior

V pokrajini je 120.150 upravičencev za posl. zbornico in 106.200 za senat

Demografski padec se delno začenja odražati tudi že v številu volilcev

Število prebivalcev pada in to se začenja poznati tudi pri številu volilcev, čeprav ne povsod, saj je demografski padec treba pripisati predvsem padanju števila rojstev. Prav v teh dneh je osrednji statistični inštitut ISTAT objavil prve podatke o nedavnem popisu prebivalstva, iz katerih med drugim izhaja, da je Gorica lanskega oktobra imela 37.999 prebivalcev, 8,05 odstotka manj kot deset let poprej. Padec je znaten, če pomislimo, da se je prebivalstvo našega mesta leta 1966 dvignilo do 43.773 enot, kar je bilo tudi največ v zgodovini.

Kaj pa število volilcev? V volilnih seznamih za celotno goriško pokrajino je bilo 21. marca letos vpisanih 120.150 volilcev za poslansko zbornico (56.438 moških in 63.712 žensk), medtem ko jih je bilo na zadnjih parlamentarnih volitvah 30. maja 1987 117.892 (55.173 M in 62.719 Ž); za senat pa je zdaj vpisanih 106.200 (49.200 M in 57.000 Ž), medtem ko jih je bilo pred 5 leti 103.117 (47.420 M in 55.697 Ž). To pomeni, da bo tokrat šlo na volišča za poslansko zbornico 2.258 volilcev več kot pred 5 leti, za senat pa 3.083 volilcev več. Najbrž ne bo odveč spomniti, da volilci za poslansko zbornico morajo biti 18 let stari, za senat pa 25. A pogledimo podatke po nekaterih občinah.

V občini Gorica je bilo 21. marca 1992 v volilnih seznamih vpisanih 33.672 volilcev za poslansko zbornico (15.475 moških in 18.197 žensk) ter

30.022 za senat (13.588 M in 16.434 Ž), pred 5 leti pa jih je bilo 34.085 oz. 29.834.

V občini Doberdob je zdaj 1.184 volilcev za poslansko zbornico (599 M in 585 Ž) in 1.020 za senat (507 M in 513 Ž), pred 5 leti pa jih je bilo 1.136 oz. 953.

V občini Krmin je zdaj 6.521 volilcev za poslansko zbornico (2.977 M in 3.544 Ž) in 5.782 za senat (2.599 M in 3.183 Ž), pred 5 leti pa jih je bilo 6.401 oz. 5.649.

V občini Ronke je zdaj 8.583 volilcev za poslansko zbornico (4.021 M in 4.562 Ž) ter 7.643 za senat

(3.562 M in 4.081 Ž), pred 5 leti pa jih je bilo 8.132 oz. 7.154.

V občini Sovodnje je zdaj 1.500 volilcev za poslansko zbornico (716 M in 784 Ž) in 1.282 za senat (603 M in 679 Ž), pred 5 leti pa jih je bilo 1.426 oz. 1.219.

V občini Števerjan je zdaj 674 volilcev za poslansko zbornico (337 M in 337 Ž) ter 586 za senat (287 M in 299 Ž), pred 5 leti pa jih je bilo 670 oz. 592.

V občini Tržič je zdaj 24.155 volilcev za poslansko zbornico (11.211 M in 12.944 Ž) ter 21.387 za senat (9.780 M in 11.607 Ž), pred 5 leti pa jih je bilo 24.201 oz. 21.207.

Kje in kdaj se bodo kandidati danes in jutri srečali z volilci

Senator Stojan Spetič, ki je na sedanjih volitvah tudi nosilec liste SKP za poslansko zbornico v volilnem okrožju Gorica-Videm-Pordenon-Belluno, bo danes govoril na dveh volilnih shodih. Skupno z drugima dvema kandidatom SKP, in sicer s prof. Lucianom Patatom in Licio Morsolin, bo ob 18. uri nastopil v občinski dvorani v Krminu, ob 20.30 pa se bo s strankinim kandidatom za senat Stankom Maligojem srečal z volilci v Doberdobu.

V baru Staranzin v Šlovrencu se bo drevi ob 20.30 začel volilni shod, ki ga prireja krajevna sekcija PSI. Govorili bodo strankini kandidati za poslansko zbornico Sarich in Botteghijeva ter za senat Dejust, pa še pokrajinski tajnik PSI Stacul in deželni svetovalec Blasič. Slovenska komponenta PSI pa bo jutri ob 20. uri priredila srečanje-pogovor o volitvah na Bukovju.

Kandidata DSL za senat Darko Bratina in za poslansko zbornico Gianna Bigi Pirella bosta drevi ob 18.30 priredila volilni shod pred spomenikom v Pevmi; jutri ob isti uri pa na strankinem sedežu v Škabrijelovi ul. 42 v Gorici.

Peti pomladni baletni nastop v Verdiju

Nastopajo plesalci z Dunaja Ljubljane, Gorice in Tržiča

Baletni večer v pozdrav pomladi. Tako nekako bi lahko poimenovali nocojsnjo baletno prireditve v Verdijevi dvorani pod pokroviteljstvom Pokrajine in Občine ter sponsorizacijo Goriške hranilnice.

Na prireditvi, ki bo ob 20.30, bodo nastopili gojenci štirih baletnih šol: baletne šole Dunajske opere, srednje baletne in glasbene šole iz Ljubljane ter baletne šole "Tersicore" iz Gorice in Tržiča. Ob tem velja povedati, da sta ti dve šoli za nocojsnjo gala predstavo pripravili posebno koreografijo "Med legendo in zgodovino". S predstavo bodo gostovali junija v Lienzu, na Tirolskem, v okviru proslav ob 750. obletnici ustanovitve mesta. Mesto Lienz je povezano z zgodovino goriških grofov. V Lienzu naj bi umrl tudi zadnji goriški grof Leonhard. In prav rodbini goriških in tirolskih grofov je posvečena koreografija.

Gojenci glasbene in baletne šole iz Ljubljane bodo, pod umetniškim vodstvom Francija Ambrožiča, prikazali klasičen repertoar. Gostje z Dunaja pa so pripravili spored z naslovom Pesmi brez besed.

Umetniški vodja dunajske šole je Michael Birkmayer, medtem ko goriško in tržiško baletno šolo vodi Corinna Mary Brandolin.

Povedati velja še, da bo nocojsnje že peto srečanje baletnih šol z območja Alpe-Jadran.

Prvo je bilo 17. marca 1989 v Verdijevi dvorani s sodelovanjem priznane plesalke Renate Calderini, gojenke šole Tersicore.

Gorica Kinema

Po krajši prekinitvi redne dejavnosti, zaradi Film video monitorja, se drevi nadaljuje predvajanje filmov v okviru ciklusa Gorica Kinema. Nocoj ob 20.45 bodo v kinodvorani Vittoria vrteli francoski film Garage Demy. Gre za portret znanega francoskega cineasta F. Demyja, za prikaz njegove osebnostne in umetniške rasti.

Danes, 26. marca
ob 20.30

bo v
DOBERDOB

SREČANJE
s sen. STOJANOM SPETIČEM
kandidatom Komunistične prenovalne
za poslansko zbornico

Goriška glasbena šola danes prvič gostuje v Novi Gorici

Nove oblike sodelovanja med Novo Gorico in Gorico se obetajo tudi na področju glasbenega poustvarjanja, oziroma sodelovanja med glasbenimi šolami obeh mest. Doslej je tako sodelovanje zajemalo le glasbene šole GM in Centra E. Komel ter novogoriškega centra za glasbeno vzgojo. K sodelovanju pristopajo zdaj tudi gojenci občinske glasbene šole v Gorici. Danes ob 16.30 se bodo gojenci goriške glasbene šole, ki jo vodi priznani dirigent Francesco Mander predstavili v Novi Gorici. Sredi prihodnjega meseca pa bodo Novogoričani priredili koncert v prostorih goriške glasbene institucije. (TGV).

■ V novogoriški diskoteki Odeon se bo drevi, ob 21. uri, predstavila "umetniška reprezentanca Slovenije", ki je na zimskih olimpijskih igrah v Albertvillu osvojila bronasto kolajno. Neposredno pred tekmovalni v športnih disciplinah se je v Savojskih alпах odvijal kiparski simpozij v ledu. Udeležili so se ga umetniki - oblikovalci iz 29 držav. Barve nove države Slovenije so branili Bojan Štokelj, Aleksij Kobal in Davorin Marc, ki so se uvrstili na tretje mesto. (TGV).

■ V predavalnici pokrajinskega muzeja na gradu bo danes, ob 17. uri, na pobudo fotografskega krožka CIFI, predvajanje diapozitivov na temo Goriški grad in grajsko naselje. Pri realizaciji projekta — poskrbljeno je namreč tudi za spremno besedilo in glasbo, so sodelovali Massimo Cargnel, Agostino Colla, Nevio Costanzo, Antonio Fabris, Tullio Marega, Idana Medeot Narciso Rando, Roberto Rando, Giovanni Viola, Giorgia Cappelli in Enzo Cadel.

■ V konferenčni dvorani Trgovinske zbornice bo danes, v organizaciji inštituta ISIG in v sodelovanju s Trgovinsko zbornico prvo predavanje iz ciklusa o reformi ustave. Govoril bo prof. Sergio Bartole in sicer o novih ustavah v državah vzhodne Evrope. Predavanje bo ob 17.30. Naslednje predavanje bo 2. aprila. Govoril bo prof. Lucio Pegoraro s Tržaške univerze.

Pogovor z Bogdanom Butkovičem - Liste zeleni - federalizem

Človeka v središče dogajanja

Na listi Zelenih — federalizem kandidira tako za senat (v goriškem okrožju), kakor za poslansko zbornico (v okrožju Gorica, Videm, Pordenone, Belluno) Bogdan Butkovič. Zaradi njegove angažiranosti na področju gospodarstva in manjšinskih organizacij in ne nazadnje tudi v politiki, ga ni treba posebej predstavljati. Prav zato pa bi radi pozornost takoj usmerili na bližnje volitve, cilje in njihov.

Volilci bodo tokrat izbirali med sedemnajstimi strankami in gibanji, med temi tudi med dvema, ki predstavljata ekologiste. Zakaj ločeno nastopanje?

V tem ne vidim nič tako slabega. Tako kakor so v velikih strankah različne struje, se to odraža tudi v gibanju zelenih. Dve različni gledanji na problematiko, vendar mislim, da so cilji v glavnem skupni.

Programi strank imajo veliko skupnih točk. Vsi govorijo o krizi sedanjega sistema in nujnosti prenovalne, drugi postavljajo v prvo vrsto poživitev gospodarstva, tretji spet se predstavljajo kot zagovorniki ožjih ali širših

slojev občanov. Kakšen je vaš program?

Res je, da so programi velikih strank precej splošni. Naš neposredni cilj je, seveda, da bi dobili svoje predstavništvo v parlamentu, ker je to pogoj našega nadaljnega obstoja in delovanja na politični sceni. Nimamo velikih programov, vendar pa smo v praksi in predvsem na krajevnem merilu pokazali našo usmeritev in odločenost. Eden od ciljev za katerega smo delali in si bomo še naprej prizadevali je to, da bi odločitev o pomembnih zadevah spet sprejemali občani, ljudje in ne v partijskih forumih.

Torej če prav razumem, postavljate zahtevo po večji krajevni samoupravi?

Pravilno ste razumeli. Vaši politični tekmeci, ki bi radi z zelenimi in podobnimi gibanji opravili na hiter način, čeprav je to, kot kaže, nemogoče, vam očitajo, da ste gibanje in ne stranka in torej brez političnih tradicij in jamstev.

Deloma imajo prav, saj tudi sami še nismo rešili dileme, če naj

ostanemo gibanje z vsemi pozitivnimi in negativnimi predznaki, ali pa naj se prelevimo v stranko. Menim, da je močnejša usmeritev zato, da ostanemo gibanje.

Volilci pa ne sodijo po tem, če je kdo organiziran v smislu stranke ali gibanja. To so potrdili z glasovanjem. Sicer pa je francoski vzgled dovolj poučen. Sicer so tudi tam zeleni nastopali na dveh listah.

MENJALNICA
CAMBIO ISONTINO
GORICA - Korzo Verdi, 56
Menjalnica in prodaja tujih valut, slovenskega tolarja, hrvaškega dinarja, madžarskega florinta, travel cheques in eurocheques
Urniki
od ponedeljka do sobote: 8.30 - 13.30, 14.30 - 18.00
Tel.: (0481) 531-551 Fax: (0481) 531-210

razna obvestila

Deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa sporoča, da bo napovedani sestanek v petek, 27. marca ob 19. uri. Potekal bo na sedežu SLORI-ja v Trstu. Dnevni red: poročilo o seji predsedstva kongresa, gospodarska dejavnost, dogodki pred bližnjimi volitvami.

kino

Gorica

VITTORIA 20.45 »Garage Demy«. Film v okviru ciklusa Gorica Kinema.

CORSO 17.30-22.00 »L'amante«. Režija J.J. Anaud.

VERDI 20.30 Baletna predstava šole Tersicore.

Tržič

COMUNALE 20.30 »I Rusteghi«. Gledališka predstava, izvaja Veneto teatro.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »La parte erotica di una calda moglie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 20.00 »Devet in pol tednov«.

SVOBODA (Sempeter) 20.00 »Fantje iz sosesčine«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Thea — Raštel, 52 tel. 533349.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
San Nicolò — ul. Primo maggio 93 — tel. 790338.

pogrebi

Danes, 10.00, Franc Vendermin iz splošne bolnišnice v cerkev na Svetogorski in na pokopališče v Štmaru, 10.10, Angelo Magrin, iz splošne bolnišnice v Tržič, 12.45, Eugenio Sandrigo, iz bolnišnice Janeza od Boga v Oglej.

V priredbi pokrajinskega odbora INPS

Javni posvet o zakonu 223/91

Za posvetovanje, ki ga je 6. marca pripravil pokrajinski odbor INPS za Goriško o novostih in izvajanju zakona 223/91 lahko zapišemo, da je šlo za potrebno in koristno pobudo, ki neposredno zanima delodajalce, delavce in sindikate in seveda tudi Zavod za socialno skrbstvo, posredno pa celotno skupnost. Gre namreč za nova (in zato v mnogem še ne-preverjena) določila na področju tako imenovanih posegov za umiritev socialnih sporov, oziroma trenj.

Osnovno izhodišče zakona, ki je začel veljati sredi lanskega leta je v tem, da ukrepi za premoščanje težav v kriznih podjetjih ne morejo veljati v nedogled, ampak so časovno omejeni. Novost je izplačevanje denarnega nadomestila, oziroma odškodnine za mobilnost, ki nadomešča prejšnjo odškodnino dopolnilne blagajne. Delavci pa to odškodnino lahko prejema največ 12, 24 ali 36 mesecev, odvisno pač od njihove starosti.

Predsednica pokrajinskega odbora INPS (organa, ki je pristojen za urejanje in usklajevanje odnosov med zavarovanci in Zavodom za socialno skrbstvo) Rosamaria Fontana Forzi, ki je imela uvodno poročilo, je povedala, da apliciranje novega

zakona na Goriškem trenutno zadeva nekaj nad dvesto delavcev v industrijskem sektorju.

Razpravljalci so opozorili na precejšnje težave v izvajanju zakona, zlasti kar zadeva sestavljanje takimi imenovanih seznamov delavcev na čakanju.

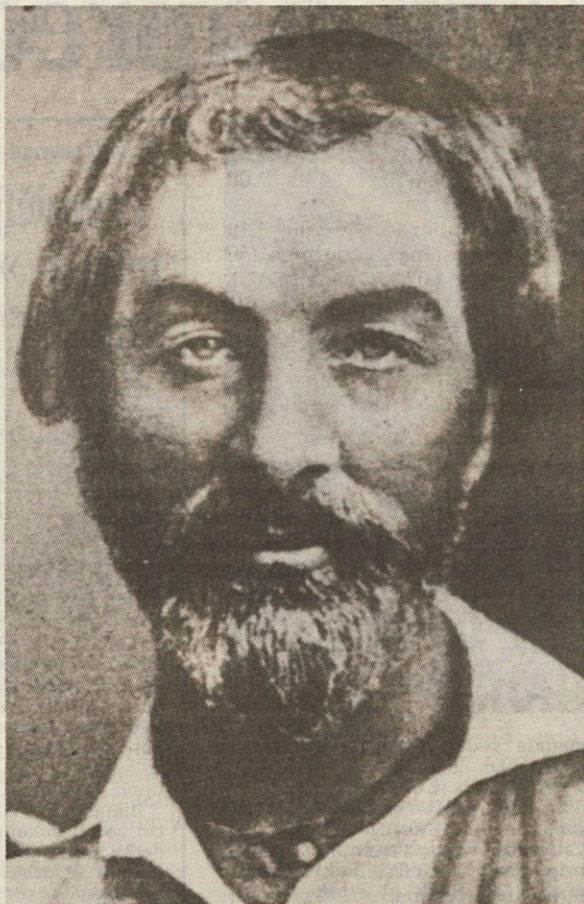
Poleg Forzi je na posvetu poročali še dr. Salvatore Orsini, dr. Pasquale Montenegro, oba iz osred-

nega ravnateljstva zavoda INPS, dr. Rossana Maffioletti in dr. Sergio De Simone v predstavništvu deželnega, oziroma pokrajinskega ravnateljstva INPS, dr. Chiara Spangaro z deželnega urada za delo ter drugi predstavniki delodajalcev in sindikatov.

Udeležba na posvetovanju je pressegla vsa pričakovanja. (Na sliki - foto Klemše - predsedstvo oziroma vodstvo posvetovanja).

Ob stoletnici smrti reformatorja ameriške kulture

Walt Whitman prerok nove Amerike

Ameriška poezija je šele proti koncu 19. stoletja dejansko postala zares - ameriška. Pred tem se je dolgo oprijemala britanske tradicije, vendar se je ob prelomu stoletja po kratkem in krčevitem iskanju lastne identitete povsem samostojno izoblikovala in zavzela pomembno mesto v svetovni literaturi. Največ zaslug za to odločilno prelomnico je imel pesnik Walt Whitman (1819-1892), avtor znamenite zbirke *Travne bilke* (prva izdaja 1855). Opuščanje tradicionalne metrične sheme in uporaba prostega verza sta značilni Whitmanovi slogovni posebnosti. Bil je torej pionir svobodnega verza, nakazovalec novih vsebin in novih izraznih možnosti. Rabo prostega verza je utemeljil s prepričanjem, da poezija ni pisan, temveč govorjen medij. Svoje dejavnosti nikoli ni imenoval pesnjenje, temveč petje, žvrgolenje, gostolenje ali opevanje. Poleg tega je bil velik ljubitelj italijanske opere, kar je v določeni meri vplivalo, da njegovi verzi pogostoma spominjajo na recitativ ali ario. S skrbno analizo njegovih verzov lahko ugotovimo, da je bil v svojem času neprekosljiv mojster miselnega in zvočnega ritma. Z opevanjem vsakdanjega življenja in s tem, da je vnesel v poezijo preproste delovne ljudi ter razbijal razne tabuje, je pripravil plodna tla za razcvet realizma v ameriški književnosti, čeprav je njegov duhovni oziroma oblikovni vpliv najprej pognal korenine v Evropi. Po njem so se zgledovala različna literarna gibanja od realizma in naturalizma do ekspresionizma in nekaterih novjših tokov. Njegov vpliv opazimo npr. pri mladem Majakovskem, pri Carlu Sandburgu, Pablu Nerudi, Nazimu Hikmetu, pri našem Otonu Župančiču (Duma) in pri mnogih drugih pesnikih.

Po Whitmanovi zaslugi je bil zrušen tudi stoletja zakoreninjen tabu, kar je omogočilo številnim poznejšim pesnikom in pisateljem, npr. beatnikom v Ameriki in D.H. Lawrenceu v Angliji, da se odkrito lotijo erotike, opevanja lepote človekovega telesa in odnosov med spoloma.

Pri romantikih se je naučil subjektivnosti in pesnim praviloma dajal izrazito močan osebni poudarek. Snov za pisanje je torej črpal predvsem »iz sebe«, namen njegovega pisanja pa je bil bolj prosvetiteljske kakor lepotne narave. Po njegovem mnenju ljudi ni treba opozarjati na lepoto zunanjega sveta, saj jo sami vidijo.

Resnični pesnik je po njegovem predvsem jasnovidec, prerok, oznanjevalec neke višje modrosti. Številne filozofske, prosvetiteljske in poučne sestavine so v njegovih oratorsko uglašenihih stihih pogostne; njihovo skupno izhodišče pa je zamisel oz. prepričanje o naravni enakopravnosti vseh ljudi. Iz naštetih izhodišč izvirajo Whitmanova načela o demokraciji in ideja o bratstvu med ljudmi vsega sveta. Na filozofijo in miselnost Walta Whitmana so vplivali predvsem Rousseau, Kant in Hegel. Vendar sam ni nikoli postal sistematični proučevalec filozofskih del ali filozofskih usmeritev. Tako na primer v ciklu pesmi *Zbogom, moja Domišljija* priznava, da se ni nikoli načrtno izobraževal, ker mu preprosto ni bilo do tega. S filozofskimi teorijami se je soočil zlasti prek branja številnih revij in stikov s pomembnimi ljudmi. Literarno se je »nadgrajeval« pri T. Carlylu, W. Scottu in R.W. Emersonu. Prav pri slednjem se je spoznal z idejami transcendentalizma, v okviru katerega je razvil svoj značilni mysticizem. V delih transcendentalistov se je prvič v zgodovini ameriške književnosti pokazala želja po udeležanju ideje, da pesnik je in mora postati dejanski oblikovalec sveta. To prepričanje je izviralo iz njihovega odklonilnega stališča do tradicionalne krščanske religije. Transcendentalisti so sicer črpali iz zgodovine krščanske misli, vendar so vseskozi bili in ostali predvsem navdušeni občudovalci (častilci) narave. Pesnik je tako

dobil novo vlogo, vlogo duhovnega vodje s ciljem zagovarjanja prihodnosti in demokracije. Transcendentalizem se je kot literarna smer posredno razvil in Kantovega filozofskega sistema apriornih kategorij, ki pojmujejo človeški razum kot sposobnost za razlikovanje med zgodnejšim in poznejšim, med enim in mnogim.

Razvoj človekovega razuma naj bi potekal na treh ravneh, od najnižje, ki pomeni zgolj čutno zaznavanje prostora in časa, prek razumevanja oziroma prepoznavanja zunanjih predmetov do najvišje stopnje, kjer vlada razum. Najvišjo stopnjo razuma predstavljajo ideje, neskončne v prostoru in času. Omeniti velja tudi zanimanje transcendentalistov za orientalsko kulturo, v kateri so našli globljo razlago delovanja podzvesti. Sicer pa ideja o duhovnem potencialu, ki vlada v vesolju, v vseh živih bitjih in človeku samemu izvira že od starogrških filozofov (npr. Platon).

V delih Whitmana, Emersona, H.D. Thoreauja in J. Veryja so že opazni znaki moderne pripovedne tehnike, ki se je uveljavila pod imenom tok zavesti in polno zažvela v Ameriki šele nekaj desetletij po njihovi smrti. Po mnenju Uroša Mozetiča psihološka podlaga toka zavesti ni nič drugega kot transcendentalistična ideja o človekovi trenutni percepciji vesolja, o vsepovezujoči nad-duši v opoziciji kaotičnega sveta. Posebej velja omeniti, da je s transcendentalizmom ameriško knji-

ževno ustvarjanje dokončno pretrgalo spone z matičnim angleškim in našlo svojo lastno, samosvojo pot.

Značilna za Whitmanov jezikovni izraz je tudi retoričnost, ki nekoliko spominja na biblijsko poezijo. Rime in metrične obrazce je namreč zavrgel (vpliv biblijskih psalmov in drugih starih vzorov), ter ubral nekakšen svobodni ritem, ki je po mnenju Petra Levca še najbolj podoben ritmu morskih valov ali sunkom pomladnega vetra. Njegove duhovne prebliske lahko povezujemo tudi z vračanjem v otroška leta, ki jih je najraje preživel na obali ob poslušanju pljuskanja morja. Morje kot arhetip je imelo dvojen, navidezno protisloven vpliv na Whitmana. Po eni strani je vzbujalo v njem primarno, kozmično strast, po drugi pa ga je s svojo blagodejnostjo pomirjalo in mu dajalo občutek univerzalne harmonije. Lahko bi torej dejali, da se je njegovo razpoloženje velikokrat neposredno uravnavalo s plimovanjem morja, kar lahko primerjamo z nihanjem razpoloženja iz ene v drugo skrajnost. Večina Whitmanovih pesmi je zgrajena po vzorcu ugotovitev - naštevavanja. Tako zaporedje zasledimo tudi v pesniških in proznih delih ostalih transcendentalistov, pri Emersonu, A.B. Alcottu, T. Parkerju, Thoreauju in M. Fullerjevi.

Naštevavanje se je z delom Whitmanovih posnemovalcev ohranilo vse do dvajsetega stoletja in ga

lahko zasledimo npr. pri pesnikih H. Cranu, T. Roethkeju, A. Ginsbergu in drugih; v prozi pa se je kot pripovedna tehnika uveljavilo zlasti v naturalističnem romanu. V retoriki naštevavanja se je uveljavila še ena, temeljna transcendentalna ideja - t.i. enotnost v različnosti, ki predpostavlja enost vseh stvari v vesolju kot izraz božanskega izobilja. Tudi v njegovih najboljših pesmih je njegov jezik bogat, raznorodni in neprečiščen kakor sama vsebina. Neutrudljivo uporablja izraze z vseh mogočih strokovnih področij - od tehnike do astronomije in filozofije. Whitmanovo besedišče obsega nad trinajst tisoč besed, od katerih se približno polovica pojavi le enkrat.

Zanimive so tudi njegove skovanke, med katerimi prevladujejo samostalniki, ki označujejo delujoče osebe. Nekatere od teh skovank sodijo med najbolj kakovostne besede v angleškem jeziku. Nekaj primerov: »originatress« (začetnica), »revoltress« (upornica), »dispensatress« (razdeljevalka). Velikokrat se je odločal za rabo tujk (predvsem španskih in francoskih), predvsem zaradi njihove zvočnosti, ki ga je tako prevzela, da je popolnoma zanemaril pomen teh besed. Na ta način je dejansko zašel v protislovje s svojo postavko o enosti imena in pomena. Popotovanje v Indijo je ena redkih pesmi, napisanih v izrazito prečiščenem in neafektiranem jeziku. To je ena izmed njegovih pesmi, ki gradijo most med življenjem in smrtjo - najprej ozarja veličastne tehnične projekte svoje dobe, nato pa išče vzporedne duhovne dosežke. Za nekoga je to lahko dokaz njegove duševne spremenljivosti, za drugega izrazita sposobnost manevriranja s časom in prostorom, v katerega je »vstopal« ali »izstopal« na tistih postajah, ki so se mu v danem trenutku zdele najpomembnejše. Čeprav v svoji vseobsežnosti ni poznal meja, oziroma ni prestopal samo meja estetike, temveč je pogostoma zašel tudi v nasprotje s samim seboj in celo v nasprotje z etiko, bo v literarni zgodovini zapisan kot edinstven pesnik, ki je svoji deželi in svojim ljudem zapel toliko vznesenih hvalnic (himničnih spevov) prežetih z ljubeznijo, vero v prihodnost in krepost, vse to pa s ciljem idolatričnega oboževanja ameriške demokratične družbe (imenuje jo ma femme), skozi katero je videl utelešenje vseh človeških vrednot.

SLAVKO GABERC

Jutri nagrade Združenja dramskih umetnikov Slovenije

Združenje dramskih umetnikov Slovenije bo jutri ob Dnevu svetovnega gledališča po koncu predstave *Tugomer* v Mestnem gledališču ljubljanskem podelilo svoja tradicionalna priznanja za igralske dosežke v preteklem letu. Draž te igralske nagrade je posebna pozornost manjšim vlogam, žirijo pa sestavljajo nagrajeni iz prejšnjih let. Letošnja novost je priznanje za življenjsko delo, s katerim naj bi popravili določen ustaljen red stvari in okusa v gledališki teoriji in praksi.

Letošnji nagrajenci so Jurij Souček za življenjsko delo, Majda Grbac za vlogo Vrže v slovenski noviteti »Tugomer ali Tisti, ki meri na žalost« Vilja Ravnjaka in v režiji Mire Ercega ter Uroš Maček za vlogo Otoka 1 v predstavi Petra Weissa »Noč gostov« v režiji Vita Tauferja.

Avtorja fotomonografije o Bujščini sta fotograf Sergio Gobbo in pisatelj Fulvio Tomizza

»Kdor ne pije vina i rakije, ne vidi Boga i Marije«

Redkokdaj se primeri, da se dva različna avtorja s skupnimi močmi enakovredno lotita fotomonografske obdelave določenega področja. Prav to je nedvomno uspešno delo avtorja Sergija Gobbo in Fulvia Tomizza, ki sta dobršen del svojih ustvarjalnih moči posvetila »odkrivanju« širšega področja Bujščine.

Sergio Gobbo, rojen leta 1950 v Kopru, sodi v sam vrh istrskih dizajnerjev in fotografov. V Sloveniji ga dobro poznamo po številnih dizajnih (»Ciciban«, »Mehanotehnika«, »Ajda«, »TOP« Portorož itd.), tokrat pa se nam razgalja predvsem kot avtor umetniške fotografije. Sin matere Slovenke in očeta Italijana je v mestecu umetnikov Grožnjanu, kjer živi zadnjih deset let, spoznal tretjo kulturo, ki jo je prav tako sprejel za svojo - kulturo Hrvatov v Istri. Svoja spoznanja o vrednotah treh prepletajočih se kultur (slovenske, hrvaške in italijanske) je v obliki fotografskega mozaika skušal zajeti v slikovito celoto, tako kot jo sam doživlja in občuti. Pričujoča publikacija predstavlja prvi del širše zastavljenega projekta - predstavitev Bujščine (za mnoge je to najlepši del zahodne Istre), v treh fotomonografskih sklopih. V prvem delu nas avtor med drugim popelje na panoramski »avionski izlet«, ki zajema bujski trikotnik (reko Mirno na jugovzhodu, reko Dragonjo na severu in Jadransko morje na zahodu). Pri tem »prepletu« spoznamo krajinske značilnosti tega dela Istre iz ptičje perspektive. Tehnično do-

vršene fotografije nam razkrivajo urbanizirani obalni pas in sinjino morja, po drugi strani pa prav tako minuciozno in morda celo nekoliko bolj izrazito - nedotaknjeno ruralnost notranjosti; ponekod (pol)zapuščenih zaselkov in vasi, ki jih avtor najpogostejše prikazuje v izrazitih barvnih kontrastih, včasih se »poigra« s sončnim vzhodom ali zahodom, prvim mrakom, včasih tudi z značilnimi istrskimi jutranjimi meglicami, ki se nežno valijo po terasah (nekakšen fotografski sfumato).

Tako lahko podoživljamo porajanje sončnega ali meglenega jutra, otožnih sončnih zatonov ali opoldansko poletno pripeko, ki na morski površini ustvarja videz nešteti svetlikajočih se kristalčkov. Skratka, spoznamo lahko različne obraze Istre, ki so vsi enako lepi in enkratni v posameznem letnem času oziroma okolju. V tej slikoviti pokrajini pa kot pravi biseri arhitekturne-oz. stavbarske dediščine izstopajo številne značilne gručaste vasi (npr. Grožnjan, Kostonje, Oprtalj, Momjan, Završje itd.), ki so se ohranile kot neme priče burnih časov preteklosti, ko so v teh krajih zgodovino »krojili« Goti, Langobardi, Franki, Slovani, Benečani idr. Pravzaprav pa nas ti kraji v marsičem zelo spominjajo na Padno, Korte in Krkavče, torej na vasi slovenske Istre, ki že imajo svoje kulturno-zgodovinske vodnike, za katere je nekaj fotografij prav tako prispeval Sergio Gobbo. Predstavitev preostalih dveh tematskih

sklopov (ljudje in dogodki, kulturna dediščina) pa avtor načrtuje v dveh naslednjih fotomonografijah, s katerima bo celovito obdelal področje Bujščine in tako realiziral svoj ambiciozni projekt, ki naj bi zapolnil dolgoletne vrzeli v turistični in kulturno-zgodovinski promociji Istre.

O drugem avtorju Fulviju Tomizza (roj. 1935) ne gre izgubljati odvečnih besed, saj je to verjetno najbolj cenjeni in brani istrski pisatelj (romani: Materada, Boljše življenje, Beneška dedinja itd.), ki je bil dolga leta razpet med rodno Materado in Trstom. V svojih proznih delih je morda najbolj doživeto »odslikal« usodo istrskega malega človeka, ki se je moral skozi dolga stoletja vdnjati različnim gospodarjem, a je kljub temu ohranil svoje človeško dostojanstvo in identiteto. Tudi njegov krajši prozni tekst v pričujoči publikaciji nam razkriva nekaj drobtin iz življenja in običajev Istranov, ki še danes negujejo rek: »Kdor ne pije vina i rakije, ne vidi Boga i Marije«. Oba avtorja nam vsak na svoj način razkrivata trdživi svet Istranov, ki so bili poleg trdega dela vedno pripravljeni na veselje (veselice) in zabavo, občasno pa »odprejo« svojo dušo tudi dobromernemu popotniku, kar dokazuje, da se je pri njih ohranilo tudi nekaj specifične mediteranske mentalitete. (SG)

Sergio Gobbo, Fulvio Tomizza: Bujščina - pejzaži. - Rijeka: Makol-marketing; Kranj: Gorenjski tisk, 1991

V prijateljskem nogometnem srečanju proti Nemčiji Italija kaže napredek

ITALIJA - NEMČIJA 1:0 (0:0)

STRELEC: Baggio v 87' (11-metrovka)
ITALIJA: Zenga, Mannini, Carboni, Erario (v 81' Bianchi), Costacurta, Baresi, Donadoni, De Napoli (v 62' Lentini), Casiraghi, Baggio (v 91' Berti), Evani.

NEMČIJA: Illgner, Reuter, Brehme (v 46' Schulz), Helmer, Binz, Buchwald, Doll (v 69' Bein), Haessler, Voeller (v 46' Klin-smann), Matthaeus, Riedle.

SODNIK: Larsson (Šve.); GLEDALCEV: 40 tisoč za skupni inkaso 880 milijonov lir.

TURIN — Po desetih letih je Italija le spravila na kolena Nemčijo. Uspeh je bolj kot zaradi samega rezultata (Nemci verjetno niso dali vsega od sebe) važen zaradi blagodejnih psiholoških učinkov, ki jih lahko ima pri gradnji nove državne reprezentance. Tekma sama ni bila kaj prida zanimiva, saj sta obe ekipi igrali dokaj »zadržano«. Nemci so skušali doseči, da bi se »azzurri« bolj odprli, slednji pa so pazili, da ne padejo v past in se izpostavijo hitrim protinapadom nasprotnika.

Srečanje se je razživelo v zadnjih 15 minutah, po vstopu Lentinija, ki je okrepil napad. Prav napad je bil najšibkejša točka Sacchijevga moštva, Lentini pa mu je dal potrebno prodornost in si tudi (s pomočjo nekoliko radodarnega sodnika) izboril 11-metrovko. Nekoliko je šepala tudi vezna vrsta, zato pa je bila obramba izredno zanesljiva. Vsekakor kaže, da moštvo uspešno osvaja Sacchijeva navodila.

Na sliki AP: Evani (desno) v boju z Dollom.

Poraz »Jugoslavije«

AMSTERDAM — V prijateljski nogometni tekmi je Nizozemska z 2:0 (0:0)

premagala sedaj bivšo jugoslovansko reprezentanco. Zadetka sta dosegla Kieft (v 62') in Wouters (v 67').

Izidi ostalih prijateljskih srečanj: Madžarska - Avstrija 2:1 (0:1), Irska - Švica 2:1 (1:1), Češkoslovaška - Anglija 2:2 (1:1), Francija - Belgija 3:3 (2:2), Luksemburg - Turčija 2:3 (2:2), Škotska - Finska 1:1 (1:1).

Disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v A ligi glede tekem od 15. marca za eno kolo diskvalificirala devet igralcev. To so: Piccioni in Bonomi (Cremonese), Annoni in Bruno (Torino), Bianhezzi in Minaudo (Atalanta), Pisedda (Ascoli), Marocchi (Juventus) in Zenga (Inter).

V B ligi pa je bilo v zvezi s prvenstvenimi srečanji od 22. t.m. diskvalificiranih kar 24 nogometašev, in sicer: za dve koli Poli (Bologna), za eno pa Cintio (Piacenza), Longhi, Franceschetti in Zanoncelli (Padova), Mazzaferro in Lorenzo (Taranto), Saurini (Brescia), Alejnikov, Pasculli in Ferri (Lecce), Cardarelli (Modena), De Marco (Avellino), Erbaggio, Petrucci in Statuto (Casertana), Lizzani (Venezia), Morello (Reggiana), Paci (Lucchese), Signorelli (Cosenza), Valentini (Palermo), Vecchiola, Tovalieri in Gadda (Ancona).

Danes Sisley - Messengero

BOLOGNA — Sisley iz Trevisa in Messengero iz Ravenne bosta danes odigrala peto in odločilno srečanje za uvrstitev v finale, v katerem se bo zmagovalac pomeril z Maxicomom za italijanski odbojarski naslov. Tekma bo ob 20.00, neposredno pa si jo bomo lahko ogledali po Tele+2.

Kvalifikacije za OI in EP under 21

Prepričljiv nastop mladih »azzurrov«

ITALIJA - ČEŠKOSLOVAŠKA 2:0 (2:0)

STRELECA: Luzardi v 39' in Bertarelli v 42'

ITALIJA: Antonioli, Bonomi, Favalli, D. Baggio, Luzardi, Verga, Sor-do (v 85' M. Orlando), Albertini, Buso, Marcolin, Bertarelli (v 63' Muzzi).

PADOVA — Italijanska nogometna reprezentanca under 21 je prepričljivo zmagala tudi v povratni četrtfinalni tekmi za evropsko nogometno prvenstvo (prvo srečanje se je zaključilo z izidom 2:1 za Maldinijevostvo) in si tako zagotovila mesto v polfinalu, kjer se bo pomerila z Dansko (v drugem polfinalu bosta igrali Švedska in Škotska). Včerajšnja tekma pa je veljala tudi kot kvalifikacija za olimpijske igre, za katere so si »azzurri« torej zagotovili vozovnico.

Italijani so včerajšnje srečanje sicer začeli dokaj nesproščeno, po zadetku pa se jim je odprlo in ko so dosegli še drugi gol, je bilo dejansko vsega konec: drugi polčas je bil skorajda le trening.

Jadran Lama v četrtfinalu nogometnega pokala

DEKANI — V finalni nogometni tekmi za slovenski pokal na področju MNZ Koper so nogometaši Jadran Lama po izvajanju enajstmetrov iz nadaljnega tekmovanja izločili Koper z rezultatom 4:2, potem ko se je tekma v regularnem delu končala 0:0. Večji del drugega polčasa so gostitelji igrali z igralcem več, ker je bil v 56. minuti izključen Koprčan Igor Benedejčič, kljub temu pa se je tekma več ali manj odvijala le med obema šestnajstmetrskima prostoroma. Pokal MNZ Koper je kapetanu Toškanku podelil predsednik MNZ Koper Karlo Emeršič.

Za Jadran Lamo so bili iz enajstmetrov uspešni Ščulac, Koradin, Točkan in Hadžić, za Koper pa le Poljšak in Rosandič, medtem ko sta zgrešila Cvitković in Tripar. Z uvrstitvijo v republiški četrtfinale so dekanski nogometaši dosegli doslej največji uspeh v pokalnem tekmovanju, saj so se uvrstili med osmerico najboljših slovenskih klubov.

(Kreft)

Danes v italijanski košarkarski ligi Ugodno za Stefanel

Regularni del italijanskega košarkarskega prvenstva se izteka: v osmih dneh, od danes do četrтка, se bo v treh srečanjih zaključil tek za play off, play out ali bolj enostavno za rešitev pred B-1 ligo.

Današnje 28. kolo bi znalo marsikaj razjasniti, najprej položaj na vrhu s srečanjem med Clearom in Benettonom. V primeru zmage bi Treviso postal glavni kandidat za 1. mesto pred Scavolinijem, s porazom pa tvega celo uvrstitev na 4. mesto (če bi končal na istem mestu skupaj z ostalimi, med katerimi bi bil tudi Knorr, s katerim ima zelo slabo razliko v koših). Ostale ekipe z vrha igrajo doma: Scavolini (Bucci je plačal globo in bo na klopi) proti Robe di Kappa iz Turina, Philips proti Livornu, Knorr proti Rangerju, ki mu je ostalo še nekaj upanja na play off. Že drugo leto zapored namreč peterka iz Vareseja tvega, da bo igrala v play outu. O rešitvi bo odločal spopad v Sieni med Ticinom in Filantom, negotovo naj bi bilo v Trapaniju, kjer bodo domačini skušali Phonoli iztrgati pomembni točki, medtem ko je spored ugoden za Stefanel (srečal se bo s Fernet Branca) in Messaggero (pomeril se bo z Glaxom).

Tekme se bodo začele ob 20.30, Clear - Benetton pa bo po RAI2 ob 23.30.

DANAŠNJI SPORED:

A-1 LIGA: Messaggero - Glaxo, Knorr - Ranger, Philips - Baker, Scavolini - Robe di Kappa, Clear - Benetton, Stefanel - Fernet Branca, Ticino - Filanto, Trapani - Phonola.

A-2 LIGA: Rex - Telemarket (odigrana sinoči, izid 105:92, polčas 47:37), Billy - Mangiaebvi, Kleenex - Turboair, Marr - Cercom, Depi - Breeze, Panasonic - Banco di Sardegna, Scaini - Lotus, Sidis - Majestic.

Izbrani »azzurri« za Davisov pokal

MACEIO' (BRAZILIJA) — Adriano Panatta je uradno objavil italijansko postavbo, ki se bo pomerila z Brazilijo v okviru četrtfinala Davisovega pokala. Srečanja bodo od jutri do nedelje, za Italijo pa bo med posamezniki prvi nastopil Camporese, sledil mu bo Canè, v igri dvojic bosta igrala Camporese in Nargiso, rezerva pa bo Pescosolido.

Brazilske postave niso še uradno sporočili, ve pa se, da bosta med posamezniki igrala Mattar in Oncins, v dvojicah pa Motta in Roese.

V nedeljo pričetek motociklističnega SP Še vedno velika zmeda

RIM — Z veliko nagrado Japonske se bo v nedeljo pričelo svetovno motoklistično prvenstvo, nejasnosti in zmede pa je še veliko. Dirke letos ne bo upravljala mednarodna zveza preko vanjo včlanjenih vsedravnih zvez, temveč zasebna organizacija, »Two Wheels Promotion«, ki jo vodi predsednik združenja avtomobilskih konstruktorjev Bernie Ecclestone. Slednji je po precej težavnih pogajanjih sklenil z mednarodno federacijo sporazum na komercialni osnovi. Kazalo je, da so vse sporne točke uglasili, sedaj pa prihaja na dan, da treba še marsikaj razjasniti.

Kot je povedal predsednik italijanske motoklistične zveze in obenem podpredsednik mednarodne zveze Federico Zerbi, še vedno ni jasno, kdo mora pilotom izdajati licence za dirke. Kaže, da je to naloga mednarodne zveze, vendar se ne ve, če na predlog odgovarjajočih zvez iz posameznih držav: nekateri piloti (na primer Chili in Reggiani), so se obrnili do italijanske zveze, o drugih (Cadalora, Capirossi) pa nihče nič ne ve.

Po mnenju Zerbija tudi niso izdelali pravilnika, ki ga morajo žirije (izbere jih mednarodna zveza) uveljavljati. Ob podpisu pogodbe s TWP so se domenele, da bodo tekmovali po novem pravilniku, zatem pa so se vrnili na starega, vendar o tem niso obvestili posameznih vsedravnih zvez. Gotovo je le to, da so mednarodno zvezo povsem izločili iz svetovnega prvenstva: tudi dirkališče za VN Italije (Mugello) je izbral Ecclestone.

Nekaj igralcev naših društev diskvalificiranih

TRST — Disciplinska komisija želene nogometne zveze je v 1. amaterski ligi med drugimi zaradi izključitve za eno kolo diskvalificirala Walterja Pipana (Primorje) in Andreja Kostnapla (Vesna), zaradi četrtega opomina pa Sandra Malusaja (Vesna) in Alessandra Vlacha (Vesna). V 2. amaterski ligi bosta zaradi 4. opomina po eno kolo počivala Robert Marco Bulich (Primorec) in Marko Fajt (Sovodnje).

Na 20. rednem občnem zboru Jadranskega kluba Čupa ob prisotnosti številnih članov in gostov »Dvajset let bogatega in pestrega delovanja«

»Ko se v naši zamejski skupnosti obravnava športna organiziranost med Slovenci, se naš jadrani klub prištevata med mlajša društva. Pa vendar je tudi naša Čupa na tiho in skoro nesluteno priplula v svoja dvajseta leta obstoja, dejavnosti, prizadevanj in rasti. Pot uveljavljanja je bila zahtevna tako v naši skupnosti sami, kot tudi v okviru krajevnega pomorskega ambianta. Z resnim in odgovornim delom društvenih odborov, članov in mladincev Čupe smo v teh dvajsetih letih dosegli številne in lepe športne rezultate, predvsem pa ugled in spoštovanje med sorodnimi društvi ter prodorno afirmacijo Čupe v okviru XI. cone FIV, italijanske jadrane federacije. Mislim, da upravičeno lahko trdim, da se Čupa v danih pogojih in okoliščinah na svojem 20. obnem zboru predstavlja svojem članstvu in širši javnosti kot vitalna organizacija s preko 300 člani med prvimi desetimi društvi XI. cone FIV in perspektivnim mladim naraščanjem.«

Tako je začel svoj poseg predsednik JK Čupa Marino Košuta na 20. obnem zboru, ki je bil pred kratkim na sedežu pokrajinske turistične ustanove nad Sosljanskim zalivom in ki so se ga udeležili številni člani in gostje.

In res, Jk Čupa je eden od naših mlajših športnih kolektivov, je pa v teh letih opravil izredno bogato delo, saj je, kot je dejal predsednik, »zrasla številna flota večjih plovil, društvo samo pa razpolaga z večjim številom lahkih jadrnic za mladince in najmlajše ter ustreznimi infrastrukturami na morju in na kopnem.«

Čupa na morje namreč privablja več sto naših ljudi s Tržaškega in z Goriškega. Društvo se lahko ponaša s številnimi pomorskimi kapitani, v okviru društvene jadrane šole se vsako leto približno 50 slovenskih

Z 20. obnega zboru JK Čupa.

(Foto Križmančič)

otrok nauči osnovnih prvin jadrnanja, z udeležbo na številnih regatah širrom po Italiji pa klub izpričuje svoj obstoj in življenjskost.

»Zato,« meni predsednik, »smo na vse to lahko upravičeno ponosni, saj smo v novi športno-rekreacijski obliki uspeli ohraniti del naše obmorske zgodovinske prisotnosti in pomorske kulture.«

Ob vsem tem pa ostaja tudi ugovoritev, da je še nerešeno osnovno vprašanje dokončnega in lastnega sedeža v Sosljanskem zalivu, saj glede preureditve Sosljanskega zaliva še ni videti nikakršnega izhoda. Društvo pa bo skušalo čimprej poskrbeti za preureditev in olepšanje podobe društvenega sedeža z obnovitvijo kioska z leseno montažno strukturo in sodobnejšo opremo (načrt je pripravil član društva, arh. Andrej Križnič).

Športni rezultati so bili v glavnem dokaj zadovoljivi, čeprav bi se lahko doseglo še kaj več. Pri tem pa je predsednik zazele članice bratskega kluba Sirena Arianni Bogatec, da bi se uvrstila na letošnje olimpijske igre. Omenil je lep uspeh obeh društvenih prireditev, poletnega praznika v Sosljanu in društvene večerje. Prirščno se je zahvalil predstavnikoma FIV Molettiju in Marriju za veliko pomoč ter oglaševalcem v društveni brošuri.

Svoj poseg je Marino Košuta sklenil z željo, da »bi že to poletje lahko mirno zapluli v svežino in lepoto dalmatinskih otokov z visoko dvignjeno zastavo naše Čupe.«

V tajniškem poročilu je Klavdij Cibic orisal pestro in bogato sezono. Dejstvo, da je društvo prejelo več denarnih podpor in prispevkov s strani Italijanske jadrane organiza-

cije in drugih ustanov, kaže, da je doseglo dobre rezultate, za katere so nedvomno v prvi vrsti zaslužni trenerji Niko Kojanec, David Poljšak, Damjana Kralj, Sara Bensi, Adriano Ferfaglia in Paolo Kralj ter pripravniki Aleksander Bogatec, Ksenija Marušič, Devan Košuta, Kristjan Spadaro in Alex Domenis. Pod njihovim strokovnim vodstvom je bilo lani kar pet tečajev, ki se jih je udeležilo 76 mladih tečajnikov s Tržaškega in Goriškega. Med drugim se je tečaja udeležila tudi odbojarska ekipa goriškega ŠD Dom.

Uspeh jadrane šole pa se je obrestoval tudi pri razvoju tekmovalnih ekip na optimističnih, lahkih jadrnicah in jadrlnih deskah. Odlični in čedalje bolj prestižni pa so tudi dosežki članov, ki se udeležujejo regat za kajutne jadrnice. Tajnik je še omenil veliko pridobitev glede novih privezov, organizacijo srečanj s slovenskima jadralcema Juretom Šterkom in Jožetom Mušičem ter še druge številne pobude.

Podrobno poročilo o športnih dosežkih društva je podal vodja športne dejavnosti pri JK Čupa Igor Bogatec, David Poljšak pa se je med drugim v svojem poročilu zavzel za zanimivo pobudo, da bi priredili seminar za iskanje primernih jadrlnih tehničnih izrazov, s tem pa bi tako končno dobili složno slovensko jadrarno terminologijo.

Pozdrave na obnem zboru JK Čupa so prinesli: odgovorni pri FIV Marri, predsednik SKGZ Klavdij Palčič, predsednik ZSSDI Jurij Kuferšnik, predsednik TPK Sirena Livio Pertot.

Brzjavke s čestitkami in voščilom za uspešno delovanje pa so poslali: župan občine Devin-Nabrežina Caldi, podžupan Breclj, odbornica za kulturo in šport Vera Tuta Ban ter predsednik pokrajinskega odbora OCNI Borri. (bl)

Prihodnji mesec v Portorožu Šahovski turnir Alpe-Adria open

V izvedbi šahovskega kluba Alpe-Adria bo 4. in 5. aprila v prostorih Grand Hotela Palace turnir Alpe-Adria Open Portorož 1992.

To je četrti mednarodni turnir, ki ga organizira šahovski klub Alpe-Adria Portorož. Pred njim je organiziral I. in II. moštveni turnir Alpe-Adria ter svetovno kompiutersko šahovsko prvenstvo. V času turnirja bo tudi prva seja šahovskega komiteja ALPE-ADRIA, ki ima sedaj sedež v hotelu Palace.

Skupni nagradni fond turnirja znaša 5.000 DM. Prijavnina je 30 DM, prijava pa je možna prvi dan tekmovanja do 13. ure ali pisмено (Hotel Palace - 66320 Portorož). Za udeležence veljajo posebno ugodni pogoji pri namestitvi v hotelu. Igrali bodo 9 kol po švicarskem sistemu, igralni čas je 30 minut. (Jovan Nikolić)

obvestila

NOGOMETNI KLUB BOR

sklicuje dne 28. t.m. redni občni zbor z začetkom ob 17.30 v prvem in ob 18.30 v drugem sklicanju na stadionu 1. maj. Dnevni red: 1. otvoritev obnega zbor; 2. poročilo predsednika; 3. razprava; 4. razrešnica staremu odboru; 5. izvolitev novega odbora; 6. razno.

PLAVALNI KLUB BOR

sklicuje redni občni zbor, ki bo 28. t.m., ob 17. uri na stadionu 1. maj z naslednjim dnevnim redom: otvoritev in umestitev delovnega predsedstva, predsedniško poročilo, diskusija in razno.

SK BRDINA organizira 29. t.m. avtobusni izlet na Vogel ob priliki društvene tekme. Vpisovanje na sedežu kluba danes, 26. t.m. od 19. do 20. ure.

SPDT prireja danes ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Frančiška 20) v sodelovanju s podjetjem Libella iz Brunecke predavanje »Ohranitev narave in zdravja«. Sledi zakuska.

SK DEVIN obvešča člane in prijatelje društva, da bo danes ob 20.30 v društvenih prostorih v osnovni šoli v Cerovljah podjetje Libella prikazalo izdelke za ohranitev zdravega telesa. Sledi zakuska.

Na petkovem 38. rednem občnem zboru podan obračun bogate sezone SPDT učinkovit dejavnik mobilizacije

Ob občnih zborih pomembnih slovenskih ustanov se nehoti vsakokrat vsiljuje misel, ali morda niso ujeti v utečene tirnice, tako da ni pričakovati presenetljivih novosti ali zasukov, ki bi potešili radovednost in pričakovanja. So pa tudi taka srečanja, s katerih je mogoče oditi z občutkom zadoščenja, ki ga navdihuje zavest o dobro opravljenem delu, katerega velik del poteka brez hrupa in cenene reklame.

Navsezadnje so najboljša reklama delo samo in njegovi rezultati in ko nedvoumno kažejo na rast in krepitev ustanove, je občutek zadoščenja povsem na mestu. Tak vtis je mogoče odnesti z letnih občnih zborov SPDT, na katerih so formalnosti in izčrpno podani obračuni dela samo neizbežen okvir za prikaz plodne sezone, ki iz leta v leto potrjuje dobro zdravje društva. To je mogoče soditi tudi po obisku letošnjega občnega zbora (**na sliki Maria Magajne**), ki se je ob velikem številu članov in uglednih gostov odvijal minuli petek v Gregorčičevi dvorani v Trstu.

Da se je minula sezona zaključila s pomembnimi uspehi, je bilo razvidno že iz predsedniškega poročila Lojzeta Abrama, ki je delovanje SPDT v letu 1991 ocenil kot sicer manj odmevno, zato pa nič manj učinkovito in plodno. Ni bilo izjemnih podvigov, kot osvojitve Everesta v letu 1990, vendar je tiho in vestno delo posameznih odborikov prispevalo k temu, da so bili uresničeni skoro vsi zastavljeni načrti.

Abram se je dotaknil vseh resorjev, na katerih je planinsko društvo že tradicionalno dejavno in predstavljajo priložnost za aktivizacijo precejšnjega števila Slovencev različnih generacij. Pomen uspeha odsekov društva je tem večji ob podatku, da število članov narašča, kljub temu, da se mora društvo, ki deluje v strogem središču mesta, vsakodnevno soočati z raznimi težavami. SPDT se torej iz leta v leto potrjuje kot učinkovit dejavnik mobilizacije, s plemenitimi cilji širjenja ideje planinstva in ljubezni do narave. O največji odprtosti društva priča množica stikov in vezi, ki se redno vz-

držujejo bodisi z ustanovami v zamejstvu kot tudi onstran meje.

V minuli sezoni se dejavnost ni omejila samo na kulturo, rekreacijo in šport, pač pa je bila oplemenitena tudi z zelo uspešno humanitarno akcijo, ko se je društvo ob vojnih dogodkih odzvalo klicu na pomoč prijateljev planincev z Reke. Skupno z Devinčani in slogaši je SPDT v izredno kratkem času zbralo veliko količino obel in obutve za prebivalstvo, ki ga je na Hrvaškem težko prizadela vojna. Abram se je srčno zahvalil širokemu krogu ljudi, ki so se v tej akciji izkazali.

Predsednik je govoril tudi o odprtih problemih, med katerimi je vsekakor vprašanje vstopa društva v vsedržavno ustanovo CAI, za kar bo treba vložiti še mnogo truda in premagati nič koliko ovir.

Tajnik Ervin Gombač se je v svojem poročilu osredotočil na množico podatkov o opravljenem delu, zlasti na izletniško dejavnost, ki je vsekakor ena izmed nosilnih in tradicionalno uspešnih. 25 uspešnih izletov z udeležbo pre-

ko 700 izletnikov, enotedenski pohod v park Argentera v Obmorskih Alpah, prvi nočni pohod na Slavnik in udeležba večjega števila tržaških planincev na skupinskih pohodih v Sloveniji predstavljajo obračun, ki je možen ob veliki delavnosti odborikov in spremljevalcev, katerim se je Gombač zahvalil za sodelovanje. Društvo je ob konkretnih akcijah vzdrževalo veliko število prijateljskih stikov, med katerimi izstopa sodelovanje s pobratenim duštvom Integral iz Ljubljane, vsakoletno srečanje z njim pa je bilo lani razširjeno tudi na prijateljska društva iz Kopra, Ilirske Bistrice in z Reke.

Tajnik je bil v svojem poročilu kritičen do tistih članov društva, ki zamujajo s poravnavanjem letne članarine. Lanski vojni dogodki v matici so namreč po njegovem mnenju odvrgli mnoge posameznike od obiska v slovenskih gorah, zaradi česar tudi niso imeli priložnosti, da bi koristili popuste v planinskih postojankah. Gombač je pozval vse zamudnike, naj z rednim plačevanjem članarine opravijo svojo

dolžnost, saj živi SPDT skoraj izključno od teh virov.

Temeljita, nekatera že kar notarsko izčrpna, so bila poročila načelnikov odsekov, v katerih je še najbolj prišla do izraza pestra razvejanost delovanja. Poročilo o inventarju je podal Aleksij Civaridi, o financah pa je poročal Žarko Vekjet s spodbudnim podatkom, da je društvu uspelo z danimi sredstvi zadovoljivo pokriti vse stroške, razen posojila za odpravo na Everest, ki se postopno odplačuje. Robert Devetak je za mladinski odsek govoril o izjemnem letu s pospešenim delovanjem tako po številu kot po vsebini pobud. Veliko zanimanje je doživela smučarska sezona in sprično rezultatov ni izključen bodoči povratak v tekmovalno areno. O tem je spregovoril Peter Suhadolc, ki je poleg smučanja imel v oskrbi tudi markacijski odsek, z načrtom, da v tej sezoni v celoti zaključi novo markiranje poti Klementa Juga na Vertikali SPDT. Alpinisti so bili po besedah načelnika Aleša Roncellija uspešni, kljub prehodnemu obdobju, ko je odsek izčrpal mnogo energij pri organizaciji odprave na Everest. Stojan Sancin je poročal o 150 opravljenih ekskurzijah jamarjev z novimi odmevnimi raziskovanji v Škocjanskih jamah in večkratno udeležbo tudi v mednarodnem merilu. Društvena sezona pa tudi ne bi mogla biti popolna brez številnih predavateljskih večerov, za katere je skrbela Marinka Pertot, ki je podčrtala pomen teh dobro obiskanih srečanj, s katerimi se širijo obzorja in utrjujejo prijateljske vezi.

Vabilu na občni zbor se je odzvalo veliko število gostov, izmed katerih so pozdravili: Tone Škarja za Planinsko zvezo Slovenije, Livio Valencić (ZSSDI), Vlado Klemš za SPD Gorica, Tomo Rusinovič (PD Integral-Ljubljana), Stanko Kofler (PD Dovje-Mojstrana), Jože Šonc (PD Sežana), Karlo Kocjančič (PD Obala), Vojko Čeligoj (PD Ilirska Bistrica), Ivan Jurašič (PD Platak Rijeka), Mario Šušteršič (SZ Bor), Majda Janežič (SK Brdina), Viktor Stopar (SZ Sloga) in Bruno Škerk (SK Devin). (du)

Teniško prvenstvo C lige Kljub porazu Gaja zadovoljila

V nedeljo se je v okviru letošnje teniške tekmovalne sezone začelo moško ekipno deželno prvenstvo C lige.

V tem prvenstvu nastopa letos osemnajst ekip, ki so porazdeljene v tri skupine. Po prvem delu bo osem najboljših ekip nastopilo v deželnem finalu, ki bo določilo prvaka. Sedem moštev je iz tržaške pokrajine: TC Tristino A in B, ATO, TC Obelisco, Polisportiva San Marco, Krožek škedenjske železarne in letos prvič tudi gro-pajsko-padriška Gaja.

Gajevci so prvo kolo odigrali doma proti močni ekipi TC Garden iz Pasi-an di Prato. Gajevci so izgubili z 1:5, toda so, kljub porazu, pokazali vsi veliko mero borbenosti in večkrat tudi dobro igranje, kar daje dobro upati za nadaljnje nastope. Omenimo naj nastop Dorjana Gomizlja (**na sliki**), ki je nasprotnika prisilil k tretjemu setu, in Klavdija Puglio, ki je tudi izgubil srečanje v tretjem nizu, potem ko je imel v drugem že možnost za zmago. Edino točko za Gajo sta dosegla Gomizelj in Prelec v srečanju dvojic.

GAJA - TC GARDEN 1:5
Pacor - Gregori 4:6, 4:6; Puglia - Tama 6:2, 5:7, 5:7; Gomizelj - Žanor 2:6, 7:6, 1:6; Prelec - Zanolini 2:6, 1:6; Košuta, Pacor - Zanolini, Gregori 3:6, 4:6; Gomizelj, Prelec - Santarelli, Mochiutti 7:6, 6:2. (M.R.)

V nedeljo je bilo v Postojni 5. kolo Trofeje Jadran v minibasketu Sedaj na sporedu finalna srečanja

Nedeljsko, 5. kolo Trofeje Jadran v minibasketu za letnike 1980 in mlajše, ki je bilo v Postojni, je bilo za udeležence še privlačnejše, saj so si vsi igralci in njihovi trenerji lahko brezplačno ogledali Postojnsko jamo. Brezplačno ogled pa so omogočili odboriki KK Postojne.

S 5. kolom se je tudi končal regularni del tega turnirja, na katerem je letos nastopilo rekordno število moštev (deset).

V zadnjem kolu je bila gotovo najzanimivejša tekma B skupine med Postojno in Sežano, ki je odločala o drugem mestu lestvice. Po zelo izenačenih in napeti tekmi so naposled slavili Postojnčani, ki so, ob bučnem navijanju številnih mladih navijačev, premagali Sežance z dvema točkama razlike.

Zaradi organizacijskih razlogov tokrat v Postojno ni bilo Doma, tako da je Sokol igral le prijateljsko tekmo s Postojnčani.

IZIDI 5 KOLA
A SKUPINA
KONTOVEL - POLET 31:21
KONTOVEL: Bukavec, Canciani, Trobec, Doglia, Bogatec, Grilanc, Šušteršič, Semec, Budin; trener: Mahnič.
POLET: M. Guštin, Hrovatin, Kalc, Taučer, Kocjančič, A. Guštin, Gregori, Fonda, Žagar, Brundula; trener: Canciani.

PRIJATELJSKA TEKMA
POSTOJNA - SOKOL 45:10
POSTOJNA: Pendaro, Sajevič, Spakič, Železnik, Čančar, Stjepanovič, Simakovič, Valencić, Tosič, Posega, Pet-

rovič, Klajič, Rudež, Zakrajšek; trener: Filipčič.

SOKOL: Jaklič, Brezigar, Rogelja, Frandoli, Masten, Rebula; trener: Žiberna.

KONČNA LESTVICA				
Nova Gorica	4	4	0	276:84 8
Kontovel	4	3	1	155:141 6
Polet	4	2	2	118:164 4
Sokol	4	1	3	94:198 2
Dom	4	0	4	76:172 0

B SKUPINA
POSTOJNA - SEŽANA 53:51
POSTOJNA: Pendaro, Sajevič, Spakič, Železnik, Čančar, Stjepanovič, Simakovič, Valencić, Tosič, Merlo, Petrovič, Klajič, Rudež, Zakrajšek; trener: Filipčič.

SEŽANA: Bomeštar, Bunc, Pajer, Dodič, Knežević, Rakič, A. in U. Pavlovič, Abram; trener: Žiberna.

DIVAČA - BOR 64:32
DIVAČA: Bombač, Krajcar, Grželj, Sila, Gregorovič, Margon, Babič, Pančič, Kovačič, Kos; trener: Sila.
BOR: A. in E. Hrovatin, G. in I. Floridan, Krecic, Strani, Štokelj, Žerjal; trener: Jogan.

KONČNA LESTVICA				
Divača	4	4	0	258:97 8
Postojna	4	3	1	200:166 6
Sežana	4	2	2	161:177 4
Breg	4	1	3	93:182 2
Bor	4	0	4	163:253 0

Finalne tekme od 1. do 9. mesta bodo na sporedu konec aprila v sežanski telovadnici. Za končno razvrstitev bosta igrali prvouvrščeni ekipi A in B

skupine za 1. mesto, drugouvrščeni ekipi za 3. mesto itd., kot sledi:

ZA 1. MESTO: Nova Gorica - Divača; ZA 3. MESTO: Kontovel - Postojna; ZA 5. MESTO: Polet - Sežana; ZA 7. MESTO: Sokol - Breg; ZA 9. MESTO: Dom - Bor. (bl)

Primorska košarkarska liga za mladince

Danes na Škofijah Koper - Jadran ZSSDI

V okviru 5. kola Primorske košarkarske lige za mladince (letnik 1973 in mlajši) bo danes ob 16. uri v telovadnici na Škofijah tekma Micos Marcus Koper proti Jadranu ZSSDI.

Doslej je naša selekcija dvakrat zmagala (proti Iskri Nova Groica in Iskri Idrija), dvakrat pa izgubila (proti Postojni in Kraškemu zidarju iz Sežane).

Jadranov košarkarski turnir amaterjev

Sežanci so osvojili prvo finalno tekmo s Kontovelom na Jadranovem košarkarskem turnirju amaterjev za ne-registrane igralce. Če bodo Sežanci osvojili še prihodnjo tekmo (igra se na dve dobljeni srečanja), si bodo tudi prislužili končno 1. mesto. V tekmi za 3. mesto so Opčine zlahka odpravili Repen.

ZA 1. MESTO
SEŽANA - KONTOVEL 97:77 (45:33)
SEŽANA: Mahnič 8 (2:2), Brezec 18 (4:5), Krt 10, Čebulec 6, Turk 2, Bunc 5 (1:2), Ferfila 8, Žiberna 24 (0:1), Meden 16, Tavčar.

KONTOVEL: I. Starc 20 (4:4), Žerjal 18 (3:4), Lesica 2, Kosovel 2 (0:1), Lisjak 13 (3:4), Volpi 6, Regent 2, Perini 8, P. Starc 6 (0:2).

SODNIK: Vascotto. TRI TOČKE: Meden 2; I. Starc 2, Žerjal 1.

OD 3. DO 5. MESTA
OPČINE - REPEN 89:61
OPČINE: A. Zavadlal 10, Paniziutti 20 (2:2), Kapič 33 (3:3), Siega 22 (2:5), D. Zavadlal 4.

REPEN: F. Škabar 12, D. Škabar, Vidali 2, Vitez 20, Rauber 10, Purič 4, Guštin 13.

SODNIK: Lesica. TRI TOČKE: Paniziutti 2; F. Škabar 2, Guštin 1.

PRIHODNJI TEKMI: torek, 31. t.m. ob 19.30: Kontovel - Sežana (za 1. mesto), 21.00: Cicibor - Repen (od 3. do 5. mesta).

Na sliki M. Magajne trenutek s srečanja Trofeje Jadran Nova Gorica - Polet.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Prikaz himalajske odprave "Kanč '91"

Podvigi v Himalaji zbujajo vedno veliko zanimanje in lanskeletni dosežki slovenske alpinistične odprave na tretji najvišji vrh na svetu, na 8476 metrov visok Kangčendzenga, so močno odmevali v domačih in tujih alpinističnih krogih. Za svoj drzni podvig sta Andrej Štremfelj in Marko Prezelj, ki sta v navezi, v alpskem slogu, preplezala izjemno težko, 2900 metrov visoko steno v južnem ostenju gore, dobila visoko priznanje "zlati cepin", ki ga podeljuje žirija na mednarodnem festivalu v Autransu, na podlagi ocen svetovnih alpinističnih dosežkov.

SPDT, SZ Sloga in SK Devin so zato v sodelovanju pripravili zanimivo predavanje o osvojitvi Kangčendzenga, na katerem se bo predstavil član odprave Marko Prezelj. V sliki in besedi bo prikazal izredni vzpon, ki bo nedvomno vzbudil zanimanje pri alpinistih, planincih in širšem krogu ljubiteljev gora.

Predavanje bo jutri, v petek, 27. t.m., ob 20.30, v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

Zdravje in narava

Je naslov srečanja s prikazom pripomočkov za naravno ohranitev zdravja, ki ga v sodelovanju s podjetjem Libella iz Brunecke prireja SPDT. Srečanje bo zvečer, ob 20.30, v Gregorčičevi dvorani, v Ul. sv. Frančiška 20. Vabljeni so pari. Sledila bo zakuska.

Markacijski izlet

Oblačno in hladno vreme, pa tudi druge planinske prireditve so izničile nepovedan markacijski izlet na poti

Vertikale SPDT od Dolenje do Krmini. Prejšnjo nedeljo se je v Sesljanu zbralo le pet udeležencev izleta, ki so se dolgo ozirali in nebo in se končno odločili, da markacijski izlet prenesejo na kasnejši čas. Namesto v Krmini so se potem odpeljali v Jamlje in se odpravili peš na Grmado in v Medjo vas na krajši sprehod.

Občni zbor OPD Koper

Koprski planinci se bodo jutri, v petek, 27. marca, ob 18. uri, zbrali na občnem zboru in podali obračun delovanja društva v zadnji sezoni. Govor bo tudi o lanskim njihovim odpravah na Kilimandjaro. (L.A.)

Alpinistični tečaj SPDT

Jutri bo ob 20.30 na sedežu alpinistične odseka SPDT (Ul. Carducci 8, 2. nad.) spoznavni sestanek vseh tistih, ki bi se radi udeležili alpinističnega tečaja v organizaciji AO SPDT. Na sporedu bo tudi vpisovanje, prvo predavanje pa bo v petek, 3. aprila.

Tečaj se bo, kot že običajno, delil na dva dela, in sicer na teoretični in praktični del, zaključil pa se bo s skupno turo v domačih gorah.

Vsa predavanja bodo na sedežu odseka, razen morebitnih naknadnih odločitev. Praktične vaje bodo v Dolini Glinščice (**na sliki M. Magajne tečaj iz prejšnjih let**), in sicer v nedeljo, 5. 12. in 26. aprila (velikonočni čas smo pač izpustili), ter nato še ena nedelja v maju. Za druge skupinske ture se bodo vadiitelji sprosti zmenili s tečajniki.

Interesenti lahko dobijo vse potrebne informacije na sledečih telefonskih številkah: 214594 (načelnik odseka Aleš Roncellij) in 327277 (trgovina Papi Sport - Davor Zupančič).

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Prednaročnina do 29. 2. 1992 200.000 Lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglasi: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih poviške 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

četrtek, 26. marca 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Med republikanci predsednik Bush ni imel težav z Buchananom Nepričakovana zmaga Browna na predvolitvah v Connecticutu

WASHINGTON — Na ponedeljkovih primarnih volitvah v ameriški zvezni državi Connecticut je pri demokratskih kandidatih Jerry Brown (na sliki AP) presenetljivo premagal velikega favorita Billa Clintona. Brown, ki je pristaž zen budizma in kaže velikansko zanimanje za skrivnosti sveta, je s svojimi populističnimi idejami očitno prepričal volilce. O svojem nasprotniku Clintonu je dejal, »da je kandidat enega škandala na teden,« postavil pa ge je tudi na isto raven kot Busha, češ, da gre za »uradna kandidata korumpiranega statusa quo.«

Vse to je Brownu prineslo 38% glasov, Clinton pa jih je dobil 35. Poraza ni jemal tragično in je takoj poudaril, »da bo izgubljeno nadoknadil v New Yorku.« Toda volilci vsaj v Connecticutu o njem nimajo dobrega mnenja in v neki anketi je vsak drugi podvomil o njegovi poštenosti in izjavil, da bi bili za demokratsko nominacijo potrebni novi obrazi. V tem naj bi bil tudi vzrok njegovega poraza, saj so volilci očitno verjeli govoricam o prešuštvu, izmikanju službenja vojaškega roka in finančnim malverzacijam.

Clinton je tako naletel na nepričakovano oviro, saj je po odstopu Tsongasa iz dirke za nominacijo (kljub temu pa je v Connecticutu 20% ljudi glasovalo zanj) kazalo, da je že uradni demokratski kandidat, ki bo izzval Busha, ki v ponedeljek ni imel težav. Dobil je 67% glasov, njegov konkurent Buchanan pa le 22.

Južnokorejska liberalna stranka ob absolutno večino v parlamentu

77-letni Chung Ju Yung (v sredini) slavi svoj prvi politični uspeh (AP)

SEUL — Na torkovih političnih volitvah v Južni Koreji je vladajoča liberalna stranka izgubila doseženo absolutno večino v parlamentu. Stranka predsednika Roh Tae Wooja bo tako imela 149 poslancev (dosedaj 213 od 299). Demokratična stranka zgodovinskega voditelja južnokorejske levice Kim Dae Junga je pridobila kar 22 poslancev in bo tako imela 97 poslancev. Pravo presenečenje in novost pa je uspeh Stranke narodne združitve, ki jo je pred dvema mesecema ustanovil lastnik industrijskega velika Hyundai Chung Ju Yung. Ta stranka je namreč prejela 17,3 odstotka glasov in 31 poslancev.

Rezultat je dobresedno šokiral vladajoče liberalce, saj napoveduje njihov poraz na decembrskih predsedniških volitvah. Šokirani pa so tudi navadni ljudje, ker je bodočnost skrajno nejasna.

Sarah in Andrew odpustila kuharico

LONDON — Ločitveni postopek med kneginjo Sarah in princem Andrewom je še v teku, v njuni rezidenci v Sunninghillu pa je videti znamenja demobilizacije. Kuharica je že dobila odpovedno pismo, ista usoda pa najbrž čaka še drugo služinčad. Kraljevski par nima torej najmanjšega namena, da bi živel skupaj, pa čeprav v tako veliki rezidenci kot je Sunninghill, ki ima kakih 50 sob in je med drugim bila poročno darilo kraljice Elizabete.

Kam pa bo šla dvojica? Andrew se bi utegnil vrniti k staršem, ali pa mu bodo morda dodelili vojaško stanovanje, kar zadeva Sarah pa nihče ne ve, kam se namerava preseliti z obema hčerama, ki sta 5. in 6. v seznamu prestolonaslednikov.

Za sedaj se ve samo to, da bo Sarah najbrž za nekaj mesecev odpotovala v tujino, bržkone v Argentino, kjer živi njena mati in da bo tam preživela velikonočne praznike.

Turčijo že pretresa pravi val atentatov

ANKARA — Dva turška policista sta izgubila življenje, štirje pa so bili težje ranjeni v Adani in Istanbulu. V prvem atentatu sta dva fanta v spremstvu neke ženske začela streljati iz avtomatskega orožja proti policijskemu avtu. Eden od obeh agentov je bil pri priči mrtev, stanje drugega pa je izredno kritično. Policija je baje tri osebe aretirala. Prav tako trije so bili atentatorji, ki so svoje šaržerje izpraznili v štiri policiste, ki so sedeli v neki kavarni istanbulskega predmestja Tuzluyayr. Kot rečeno, je en policist izgubil življenje, trije pa so težje ranjeni. Odgovornost za atentat v Adani je prevzela skrajnolevičarska turška organizacija Dev Sol, preiskovalci pa so prepričani, da je tudi napad na policiste v Istanbulu njeno delo. Dev Sol je namreč podprl Kurdsko stranko dela v njenem boju proti režimu v Ankari, ki skuša v krvi zadušiti kurdske avtonomiste v jugovzhodni Anatoliji.

V najboljšem amanskem hotelu v požaru ob življenje ena oseba

AMAN — V požaru, ki je v noči na torek zajel najluksuznejši hotel v Amanu, je zaprt v dvigalu umrl neki iraški državljani s stalnim bivališčem v Londonu. Poleg tega so še 29 oseb z znaki zadušitve odpeljali v bolnišnico, kjer pa so zadržali le dve, za kateri pa so si zdravniki pridržali prognozo. Do požara je prišlo kmalu po končanem dnevnem postu med muslimanskim svetim mesecem ramadanom, ko muslimani uživajo »ifter« (prvi obrok po dnevnem postu).

V notranjem ministrstvu izključujejo, da bi požar kdo podtaknil ali da bi šlo za teroristični napad in trdijo, da je do požara prišlo, ko je neki pregreti reflektor vžgal tradicionalno zaveso iz jute v salonu hotela Jordan Intercontinental.

Svetovna banka se spet zanima za republike nekdanje Jugoslavije

Po 26. juniju 1991, ko se je v Jugoslaviji sprožila državljanska vojna, je Svetovna banka ustavila vsakršno sodelovanje z vsemi jugoslovanskimi republikami za skoraj leto dni, saj je Jugoslavija veljala za vojno področje.

Pred dvema tednoma se je vrnila prva misija Svetovne banke, vodil jo je gospod Shihata, direktor pravnega oddelka za Evropo. Njegova naloga je bila doseči sporazum z oblastmi vseh nekdanjih jugoslovanskih republik, da prevzamejo obveznosti za svoja posojila in zagotovijo direktno odplačevanje kreditov Svetovni banki, ne več prek zvezne vlade. Spremenjena politika mednarodne bančne ustanove, kakršna je Svetovna banka, je morda znanilka skorajšnjega priznanja nekaterih ali vseh republik s strani Združenih držav Amerike, zaenkrat pa ne vliva kaj preveč upanja za nove kredite.

Kakor je povedal predstavnik Svetovne banke za srednjo Evropo (Poljska, Češkoslovaška, Madžarska, Jugoslavija in Albanija) gospod Richard A. Mac Ewen, je njegova naloga izključno nadzorovati potek del, vezanih na obstoječa posojila, ki so bila pogodbeno dogovorjena pred 26. junijem lani. Za članstvo pri Svetovni banki je potreben dejansko en sam pogoj - da je država, ki kandidira, članica OZN, pa če je revna ali bogata. Kredite Svetovne banke lahko pridobivajo le države v razvoju po določenem povprečju dohodka na osebo. Jugoslavija je kot celota veljala za državo v razvoju, ne pa tudi njeni republiki Slovenija in Hrvaška, ki sta bili došlej v okviru Jugoslavije zaradi nižjega povprečja kljub vsemu prav tako deležni kreditov svetovne banke. V vsaki republiki obstajajo poleg drugih kreditov Svetovne banke še po en ali dva kredita samo za ceste. Možno je, da Slovenija kot samostojna država ne bo dovolj revna za kredite. V primeru da bi standard v Sloveniji in na Hrvaškem po sedanjih gibanjih še padal, bi s statusom nerazvitih spet lahko zaprosili za kredite. Jugoslovanski status dežele v razvoju pa bi si neodvisni državi Slovenija in Hrvaška v primeru priznanja in morebitnega članstva pri Svetovni banki lahko tudi nekoliko podaljšali na račun tako imenovane »dobe odrasčanja« ali vmesnega obdobja na prehodu v razvito deželo.

Minuli teden je bil predstavnik Svetovne banke Richard A. Mac Ewen s sodelavko za finančne analize iz Beograda Marijo Dergović na delovnem obisku pri Vodovodu Rižana v Kopru. Pregledovali so potek del iz kredita za vodovod Primorje (občine Koper, Izola, Piran), po katerem naj bi vodo dobivali s Hrvaške. Potrebo za vodo v omenjenih občinah so sedaj manjše, kot so bile, ker lahko učinkovito odkrijejo puščanje vodovoda. Na Rižanskem vodovodu pa pravijo, da morajo biti pripravljeni tudi na to, da jim na Hrvaškem zaprejo vodo iz Istre. Že po obstoječi pogodbi nameravajo do leta 2000 zmanjšati dobavo vode za Slovenijo. Vodovod Rižana se je sicer skušal pogoditi drugače, vendar je Istrski vodovod to odklonil.

Istrski vodovod s sedežem v Buzetu pri svojem delu ne napreduje tako hitro kot Rižanski. Opravili so nekaj nujnih del, s katerimi so zagotovili dovolj vode za naslednja 3 leta tudi v primeru, če se bo turizem opo-

mogel. V primeru, da se turizem ne bi popravil, pa načrtovana dela iz kredita ne bi bila potrebna, tj. dela za dobavo vode iz istrskega akumulacijskega jezera Butoniga.

Svetovna banka je leta 1990 posebej podpisala kredite za vodovode v Istri, Puli in Rižani. Projekt naj bi bil dokončan do 31.12.1995, sicer bo preklican.

V Ljubljani se je predstavnik Svetovne banke pogovarjal z Ljubljansko banko, s katero so leta 1967 podpisali pogodbo za kredit, namenjen projektom za varčevanje z energijo in nadomestnim virom energije. Namen projekta je kreditirati industrijo za izboljšave proizvodnih postopkov, s čimer bi prihranili energijo. Za ta projekt je Svetovna banka namenila 90 milijonov dolarjev za celo Jugoslavijo prek Ljubljanske banke, vendar ni bilo veliko zanimanja. (30 milijonov dolarjev iz tega kredita je bilo preusmerjenih za popravilo škode, povzročene s poplavo v Sloveniji leta 1990.) Ljubljanska banka je kredite posredovala zainteresiranim podjetjem, nekaj jih je šlo v Makedonijo. Makedonija sedaj nima tuje valute in ne more odplačevati, Ljubljanska banka pa ne sprejema dinarjev. Za posojilo Svetovne banke Ljubljanski banki je bila potrebna odobritev in garancija zvezne in republiške vlade in sedaj je zvezna vlada garant za to posojilo.

Na vprašanje, ali bi Ljubljanska banka lahko sedaj po osamosvojitvi dobila posojilo od Svetovne banke, pa je Richard A. Mac Ewen odgovoril, da nobena ustanova v Jugoslaviji ne more odbiti posojila, niti zvezna vlada ne, dokler položaj ne bo razčiščen. Slovenija je vložila prošnjo za članstvo pri Svetovni banki, vendar Svetovna banka prošnje ne bo obravnavala, dokler ne bo slovenska neodvisnot priznana od večine držav in »dokler ne bo med Slovenijo in zvezno vlado dosežen sporazum o ločitvi«.

Svetovna banka je pred letom in pol Sloveniji odobrila del sredstev za ekološko študijo (600.000), za čistilno napravo v Ljubljani in Mariboru, za onesnaženost zraka in za obnovo ljubljanskega gradu. Pri tej študiji sodeluje specializirano podjetje za ekologijo Stanley Consulting Engineering iz Lowe.

Predstavnik svetovne banke nadaljuje pot v Titograd - prek Celovca, Dunaja, Beograda! Tam bodo pregledali potek del iz kredita za avtocesto in za regionalni razvoj poleg dela skupne albansko-črnogorske komisije za pridobivanje vode za črnogorsko primorje iz Skadarskega jezera. Njegova nadaljnja pot gre v Albanijo in na Madžarsko.

Stalna sodelavka Svetovne banke za finančne analize Marija Dergović iz Beograda, ki dela za Svetovno banko od leta 1985, opozarja, da se finančne analize poslovanja na mednarodnih računovodskih in finančnih metodah razlikujejo od nekdanjih jugoslovanskih in tudi od sedanjih slovenskih. To je torej treba prevesti na njihov jezik, vendar se še tako dober prevajalec na tem področju težko znajde. Marija Dergović pozna oba sistema poslovanja in je povedala, da se po pokazateljih poslovanja vidi, da so na Zahodu podjetja postavljena na realnejše temelje, ki niso tako zamegljeni kot pri nas. Čeprav zadnjih nekaj let delamo na tem, da se približamo. (NIA)